LAIKAS

Nr. 172 IX M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 16 DE AGOSTO — RUGPIŪČIO 16 D., 1956 M.

BLYKČIOJA ŽAIBAI...

SĄMYŠIO KLYSTKELIAI

Neperseniausiai Edenas, atidarydamas Anglijos parlamento debatus, yra pereiškęs, jog jis mažiau bijąs sovietinės konkurencijos prekyboje, kaip nuolatinio grąsinimo karu. Taip kalbėjo Edenas turėdamas galvoje Kremliaus politinės krypties tariamąjį pasikeitimą ir nepaprastą Maskvos judrumą gyvinant ar stengiantis išplėsti prekybinius ryšius su Pietų Amerikos ir arabų valstybėmis.

Maskvos pokario politika, grąsinimais, kurstymais ir šėtoniškomis įžūlybėmis paremta, atrodė bandanti vakariečių kantrumą. Berlyno blokada, Korėjos bei Indokinijos karas, įvairių posėdžių, konferencijų ir pasitarimų beprasmiškumas pliečiui buvo nesuprantamas ir skaudžiai juokingas. Tuo tarpu, kai Jungtinių Tautų posėdžiuose buvo priimamos įvairios žmogaus teisėms apginti rezoliucijos, Maskva įžūliai pynė lipnų komunistinį voratinklį. Visa tai vyko, kai už geležinės teroro uždangos upeliais tekėjo persekiojamų kraujas, ašarose skendo ištisos tautos, o priverčiamųjų darbu stovyklose milijonai nešė žmonijos istorijoje negirdėto žiaurumo bolševikinės vergovės naštą. Tai buvo anais „stalininės didybės" laikais. Kremliaus komisarai tuose pačiuose posėdžiuose ar pasitarimuose vis kalbėjo apie taiką, apie tautų išlaisvinimą ir sugyvenimo galimybes. Tie laikai buvo vadinami šaltojo karo laikotarpiu. Vakarų valstybių politikai, atrodė, dėjosi tikį ateities sugyvenimo galimybėms. Tuo tarpu įtampa tarptautinėje politikoje vis didėjo. Mirė, geriau gal, buvo numarintas Stalinas, ne tik fiziškai, bet ir idėjiškai. Raudonąjį sostą užėmė kiti, kurie panoro „keisti" Kremliaus politiką. Keliauninkų bolševikinės katarinkos garsai nuskambėjo Indijoj ir Anglijoj, Egipte ir Graikijoje. Net Jugoslavijoje Tito žavėjosi naujais Chruščiovo ir Bulganino tonais.

Ir vėl pasaulis politikai patikėjo. Prasidėjo šaltosios taikos laikotarpis. Tačiau ir čia tebuvo tik bolševikinių klystkelių viliojančios ugnelės. Edeno pranašautoji prekybinės konkurencijos galimybė pasirodė esanti menka pranašystė. Tos konkurencijos pasėkoje įvairiose pasaulio dalyse pasirodė rusiškų ginklų siuntos, grąsinančios jau ne juokais pasaulio taikai.

RAUDONOSIOS JŪROS VANDENYS

Audra Suezo kanalo zonoje dar nepasiekė aukščiausios siautėjimo ribos. Žaibai be griausmo raižo šią Artimųjų Rytų padangę. Anglija su Prancūzija ir toliau stiprina savo karines jėgas Viduržemio jūros ir kanalo zonoje. Gi pulkininkas Abdel Gamal Naseris ir toliau su mahometonišku užsispyrimu bei atsidavimu likimui griežtai atmeta tarptautinę kontrolę ir atsisako dalyvauti Suezo kanalo reikalu sušauktoje šiomis dienomis Londono konferencijoje.

Kaip žinome, iš 24 į konferenciją pakviestų valstybių, Egiptas ir Graikija atsisakė joje dalyvauti. Rusija, Indija, Ceilonas ir Indonezija, nors ir sutikusios dalyvauti, tačiau pasisakė esančios prieš tarptautinės kontrolės įvedimą Suezo kanalo valdyme. Iš šioje konferencijoje dalyvaujančių valstybių už kontrolės įvedimą aiškiai pasisako Anglija, Prancūzija, Australija, JAValstybės, Naujoji Zelandija, Norvegija, Danija, Švedija, Olandija, Italija, Vakarų Vokietija, Portugalija ir Turkija. Tuo tarpu dar neaišku kokios nuomonės yra Pakistanas, Persija, Etiopija, Japonija ir Ispanija.

Tenka manyti, kad ir ši Londono konferencija neduos teigiamų vaisių, nes įvairių valstybių reikalo supratimas ir įvertinimas yra nevienodas, ypač turint galvoje, kad tik Prancūzija ir Anglija yra tiesioginiai materialiai suinteresuotos. Sovietų Sąjunga, be abejonės, gins Egipto reikalą, stengdamasi dar labiau sutvirtinti savo įtaką Egipte ir bendrai arabų valstybėse.

JAValstybių padėtis ir laikysena yra aiški tarptautinės kontrolės įvedimo atžvilgiu, tačiau turint galvoje artėjančius prezidento rinkimus, iš JAV pusės galima laukti pastangų, leidžiančių išspręsti šią Suezo kanalo problemą abiems pusėms priimtinu būdu, ypač turint galvoje arabų kraštų petrolio šaltinius, į kuriuos yra įdėta nemaža pinigo.

Norėdami kiek ryškiau suprasti Egipto nusistatymą, neturime pamiršti, kad visi jos vyriausybės nutarimai yra pulk. Naserio nutarimai, nes jo įtaka vyriausybėje yra nulemianti.

Kas gi yra pulk. Naseris? Kokios jo politinės idėjos? Nelengva būtų atsakyti į šiuos klausimus tiesiogine prasme. Galima tik priminti, kad pulk. Naseris politinę mokyklą yra išėjęs komunistinėje dirbančiųjų egiptiečių organizacijoje „HADETO". Be abejonės, pagal Maskvos nurodymus, ši organizacija yra taip pat ir nacionalistinė. Iš kitos gi pusės turime pastebėti, kad Naserio artimųjų patarėjų tarpe yra du žymūs Hitlerio SS. generolai: Vilhelm Farmbacher ir Oscar Munzel. Ekonominių reikalų patarėju yra taip pat Hitlerio patikėtinis ir buvęs didžiulių „Škoda" fabrikų Čekoslovakijoje valdytojas dr. Vilhelm Voss. Iš šių keletos eilučių matome, kad susidaryti aiškų Naserio asmenybės vaizdą nėra lengva.

Visa tai rodo, kad Kremliaus „raudonieji vandenys" siekia labai toli, gi pavojus yra labai didelis. Ar atsiras šiuo metu, kas galėtų perskirti šiuos vandenis, kaip tai yra padaręs Mozė, išvesdamas žydus per Raudonąją jūrą, nelengva numatyti. Tenka manyti, kad kaip ir anais biblinėmis laikais, taip ir dabar, susiliedami perskirtieji „raudonieji Maskvos vandenys" pražudys ir patį Naserį.

BŪTI AR NEBŪTI?

Jau praėjusiame „Laiko" numeryje buvo suminėtos trys šios problemos sprendimo galimybės.

Ginkluoto susirėmimo galimybė yra prileistina tik tuo atveju, jei būtų įvestos tam tikros suvaržymo priemonės laivų plaukiojimui kanalu. Tuo atveju anglai ir prancūzai, be abejonės, imtųsi karinių priemonių

(Nukelta į 2 psl.).

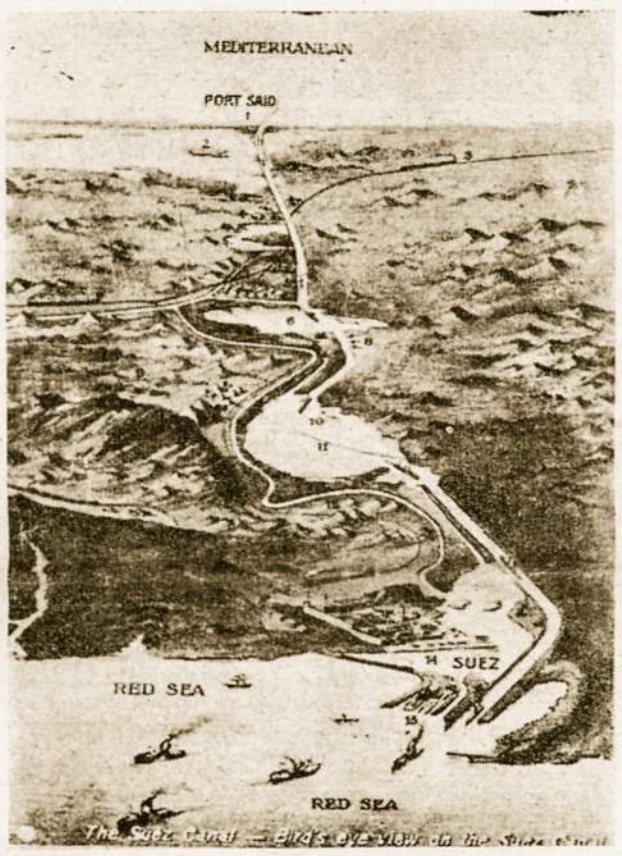

Sueso kanalas, dėl kurio dabar eina pasitarimai ir šaltasis karas. Ar tik jis nevirs karštuoju karu. (Kilšė iš J. Mikelionio knygos „Benamiai").

PINIGO ŽENKLE

Nežinau, ar būsiu palaikytas dideliu materialistu išreikšdamas įsitikinimą, kad šių dienų pasaulis gyvena pinigo ženkle... Ir gal ne tik šių dienų. Berods, jau vienas senovės žydų pranašas yra nurodęs, kad, kaip išrinktoji tauta pasaulio užvaldymui, žydai pirmoj eilėj privalo užvaldyti pasaulio auksą. Tenka pripažinti, kad nurodymą stropiai vykdė... Pav. bankai ir prekyba — daugiausiai žydų rankose. Atminkim, kad ir Lietuvos miestelių žydeliai buvo tikri finansų karaliai... Manau, jei būtų norėję, būtų galėję nupirkti visus tų laikų dvarininkus su jų dvarais. Ne kitaip buvo ir Vokietijoj. Tiesa, čia vėliau iškilo „fūreris", bet ir šis galų gale nepajėgė atsispirti.

Leidžiantis į kokį didesnį sumanymą, steigiant įmonę ar pradedant bet kurį platesnį darbą, daug reiškia pasišventimas, sumanumas, patyrimas, tvarka, bet daugiausiai nulemia medžiaginis pagrindas. Atseit, daug priklauso nuo pinigo, savo ar ne savo... Dėl tos priežasties nemaža sumanymų pasilieka gražiais neįvykdytais sapnais. Mūsų, lietuvių, visuomeniniame gyvenime dažnai taip atsitinka. Nors ir ne visuomet. Teko skaityti, kad pav. Londono lietuviai ne tik įkūrė įspūdingus Lietuvių Namus pačioje Anglijos sostinėje su knygų leidykla ir pan. priedais, bet net įsigijo keliasdešimt hektarų užmiesčio ūkį. Čia turime puikų pavyzdį sumanumo ir medžiaginio pajėgumo derinio, vardan aukštų lietuviškų tikslų. Argentinoje matėme SLA narių pavyzdį, kai apie šimtas tautiečių sukėlė virš 200.000 p. salės pastatymui. Bet tai kol kas ir viskas, kas liečia platesnio masto bandymus mūsų tarpe. O vistik Argentinos lietuvių pajėgumas yra kur kas didesnis. Manau, kad mūsų visų niekas „nenupirktų" nei už penkis, nei už dešimt, nei už dvidešimt milijonų pesų. Kur gi tie milijonai? Daugiausia — nuosavybėse, bet nemaža dalis vietiniuose bankuose, arba gerai paslėpti namuose... Aišku, saugus dalykas, saugus, bet ir mažanaudis. Bankai užmoka 3% palūkanų per metus, o mūsų pinigus skolina kitiems geram ir pelningam panaudojimui... Kanadoje, JAV veikia kelios lietuviškos taupymo ir kredito įstaigos. Argentinoje galėtumėm turėti ne vieną, bet gal tris lietuviškus bankus, kurie finansuotų daug naudingų įstaigų pačios mūsų kolonijos labui. Be abejo, tai gan tolimos ateities dalykas, bet gal jau dabar būtų pravartu apie tai kai kada pagalvoti. Apskritai, būtų pravartu pagalvoti apie glaudesnį ekonominį bendradarbiavimą, tokį, kokį jau senai vykdo kiti. Patieksiu pora būdingesnių pavyzdžių:

Jaunas, gabus siriečių kilmės vyrukas, eilę metų dirbęs pardavėju, sumano savistoviai leistis į prekybą. Pas jį kišenėje — vos keli tūkstančiai pesų, bet aplinkui — nemaža pažįstamų tautiečių, į kuriuos ir kreipiasi paramos. Pinigų jam niekas neduoda, bet užtat vienas pasirašo kaip laiduotojas už patalpas, antras — įrengia krautuvę ilgam išmokėjimui, trečias — teikia prekes kreditan, ketvirtas — rekomenduoja banke. Pasėkoje — vyrukas pradeda dirbti, metams bėgant atsilygina už įrengimus ir prekes ir tampa nemažu prekybininku. Laimi jis, laimi ir visuomenė.

Kitas pavyzdys: keli šimtai žydų įkuria kredito įstaigą, sudėdami po 1.000, 2.000, 3.000 pesų. Kilus reikalui, kiekvienas, įnešęs pinigus, gali gauti paskolą, po 10.000 p. už kiekvieną įnešta 1.000 p., pagal numatytas sąlygas ir už tam tikrą nuošimtį. Susidaro fondas, kuris nuolat didėja. Atėjus laikui, atsiradusios atsargos pavartojamos steigimui nuosavo klubo, kooperatyvo, ligoninės.

Mums panšūs dalykai yra prieinami. Jei būtų noro, atsirastų ir gabių asmenų vadovavimui. Aišku, maža kas pasitikėtų kokiam kanapių motiejui, steigiančiam banką, bet jei kredito įstaigos imtųsi Jonas, Petras ir Kazys, patys „verti" kelių milijonų, nepasitikėjimui nebūtų pagrindo. Vienas nedidelis pavyzdys: Deltos salose, Entre Rios provincijoj, vienam senam vietiniam kooperatyvui jau eilė metų pirmininkauja mūsų tautietis p. V. Nalivaika, stambus ūkininkas ir didelio pensijono savininkas. Ne tik pirmininkauja, bet, pagal spaudos atsiliepimus, sumaniai vadovauja. Jei svetimieji pripažįsta lietuvių gabumus ir renka juos į atsakomingas pareigas finansinėse organizacijose, gal ir mes patys galėtumėm savuosius daugiau įvertinti...

Rašant šias eilutes, prisimena viena reikšminga mintis, iškelta pramonininko p. J. Čikšto: „Jei visi lietuviai sudėtumėm į vieną banko sąskaitą tuos laisvus pinigus, kurie iš metų į metus guli namie ar bankuose be panaudojimo, gautumėm progos patirti, koks iš tikrųjų yra mūsų finansinis pajėgumas ir kiek galime apimti." Tenka pripažinti, kad pandymas būtų tikrai įdomus... Kas žino, gal užtektų ne tik LAIKO spaustuvės patalpom, LC salei, pramoninkų klubui, bet ir lietuviškai klinikai, ir pramogų vietai užmiesty, ir stipendijoms mūsų jaunimui, einančiam aukštuosius mokslus, ir lietuviškų radio programų išvystymui ir eilei kitų naudingų tikslų?

Mūsų tarpe yra nemaža tautiečių, kurie ėjo ar baigė ekonominius mokslus, kurie dirbo arba tebedirba kooperacinėj ir finansinėj srity, kurie turėjo progos pastebėti, kokiu būdu ir kokių vaisių yra pasiekę šiame krašte kiti tautiniai sluoksniai ekonominio bendravimo srity. Gal kas iš jų ras laiko pasisakyti čia paliestu klausimu? Aišku, greitu laiku stebuklų nesusilauksim, bet jei laikui bėgant pajusim, kiek galėtumėm „sverti" ir įsisąmoninsim, ko galėtumėm pasiekti, bus padarytas didelis žingsnis pirmyn.

L. Sruoga

Buenos Aires, 1956-VII-23 d.

LLK Posėdis su Min. S. Lozoraičiu

Rugpiūčio 1 d. Free Baltic patalpose New Yorke įvyko Lietuvos Laisvės Komiteto posėdis, kuriame dalyvavo min. S. Lozoraitis ir gen. kons. J. Budrys. Posėdyje atvirai ir, palyginti, išsamiai pasiaiškinta visa eilė Lietuvos laisvinimui svarbių klausimų: dabartinės tarptautinės padėties keliami Lietuvai klausimai ir jų konkretus sprendimas; Lietuvos egzilinių veiksnių bendradarbiavimas su kitų sovietų pavergtųjų kraštų egziliniais veiksniais per PJT ir Lietuvos diplomatų įsijungimas į Lietuvos delegaciją PJT; Lietuvos egzilinių veiksnių bendradarbiavimas su Lietuvos kaimynais ir ypač su Baltijos valstybėmis; Lietuvos revendikacijų studijų klausimas ir kt.

— Rugpiūčio 2 d. min. Lozoraitis vizitavo Estijos ir Latvijos Laisvės Komitetus.

Kor.

PASTORAL COLECTIVA

DEL EPISCOPADO ARGENTINO SOBRE LA PROMOCION Y LA RESPONSABILIDAD DE LOS TRABAJADORES

20. — c) Errores de otros totalitarismos: Debemos señalar la falsía, ineficiencia y nocividad de toda forma totalitaria de Estado para la promoción de los trabajadores. Al respecto señala S. S. Pío XII:

"Considerar al Estado como fin al que debe subordinarse y dirigirse todo, sólo puede tener consecuencias nocivas para la prosperidad verdadera y estable de las naciones. Y esto, sea que este dominio ilimitado se atribuya al Estado como mandatario de la Nación, del pueblo, o sólo de una clase social: sea que lo reclame el Estado como absoluto señor, independientemente de todo mandato. Si, en efecto, el Estado se atribuye y ordena las iniciativas privadas, como éstas se gobiernan por normas internas, delicadas y complejas, que garantizan y aseguran la concepción del fin que les es propio, pueden recibir daño, con desventaja para el bien público, si se las arranca de su ambiente natural, es decir, de la actividad privada responsable".

21. — d) Errores de otras concepciones sociales: No ignoramos la existencia de muchas otras concepciones sociales que, si bien participan por su doctrina o por sus métodos en algunos de los errores mencionados precedentemente, incluyen porciones más o menos grandes del tesoro de verdades contenidas en la doctrina social de la Iglesia, y que demuestran que la enseñanza que León XIII bebió del Evangelio, fuente siempre viva y vital, y que expresó en su inmortal encíclica "Rerum Novarum", ha dado frutos aún en sectores de la población que, en otros aspectos, desgraciadamente se oponen al pleno imperio de la verdad.

22. — Pero esos postulados justos no son propios de tales concepciones, y por lo tanto quienes se sienten solamente atraídos por los mismos, no tienen por qué buscar en ellas lo que la verdad cristiana les brinda más perfectamente.

COMUN DENOMINADOR ERRONEO: EL MATERIALISMO

23. — Un común denominador tienen todas esas doctrinas: el concepto erróneo, materialista, de la naturaleza, de los fines y del progreso de la sociedad humana. Tengamos cuidado, queridos hijos, al señalar ese y otros errores, de no caer en un conformismo o en "un silencio que sería culpable, inexcusable ante Dios".

Pues "la Iglesia no puede ignorar o no ver que el obrero, en su esfuerzo por mejorar su situación, choca con un sistema que lejos de estar conforme con la naturaleza, está en oposición con el orden divino y con el fin asignado por Dios a los bienes terrestres".

Hay quienes, con razón, condenan el materialismo del comunismo, pero son muy indulgentes para el materialismo corriente de los negocios, del reino del dinero y del régimen capitalista.

SEGUNDA PARTE

HACIA LA VERDADERA SOLUCION

24. — Como detrás de los errores, las equivocaciones y aún las injusticias cometidas por los hombres, suele haber una falsa doctrina que produce en sus adeptos un estado mental reprensible, es importante iluminar las inteligencias con la clara luz de la verdad.

25. — Hemos visto que los sistemas señalados son incapaces de lograr un orden que proteja a las personas contra la miseria, dé seguridad contra una inmerecida degradación, y facilite el progreso continuo y pacífico de cuantos participan activamente con legítimas aspiraciones en la comunidad del trabajo; orden que es necesario para cumplir el verdadero propósito de una economía social, que es la "progresiva creación de cada vez más amplias y mejores condiciones sociales que aseguren que la familia pueda desarrollarse como una unidad económica, jurídica, moral y religiosa"; por otra parte, hemos visto que los demás sistemas propuestos adolecen de graves fallas u omisiones.

CRISTIANISMO SOCIALMENTE APLICADO

26. — ¿Dónde está pues el verdadero camino? En un cristianismo socialmente aplicado. Esa, y sólo esa, es la verdadera solución que resuelve los graves problemas sociales y que por lo tanto es capaz de asegurar la verdadera promoción de los trabajadores.

Antes que nada es necesario crear un ambiente y un sistema jurídico que tienda simultaneamente, y con igual empeño, a proteger la libertad y la solidaridad de todos los habitantes de nuestra querida Patria.

LIBERTAD EN LA SOLIDARIDAD

27. — ¡Libertad y solidaridad! ¡Libertad en la solidaridad! Libertad individual, afirmación de cada cual en la vida; pero con el sentimiento vivísimo de las obligaciones hacia la colectividad. ¡Tanta libertad cuanta sea compatible con la solidaridad, tanta solidaridad cuanta sea compatible con la libertad! La libertad individual ha de ser respetada, pero de una manera compatible con la obligación que tiene cada miembro de la colectividad en que se vive de colaborar con el bien común, pues esa es la verdadera justicia social, la que "exige de cada uno todo lo que es necesario al bien común".

BLYKČIOJA ŽAIBAI...

(Atkelta iš 1 psl.).

laisvam laivų plaukiojimui patikrinti. Įsikišus anglų bei prancūzų karinėms pajėgoms, atrodytų, kad Artimųjų Rytų padangėje kiltų arabų „šventasis karas" prieš anglius, prancūzus ir žydus. Šio karo pasėkoje Sov. Sąjunga stengtųsi, kaip ir Korėjos karo metu, laikytis nuošaliai, žinoma, kurstydama ir remdama ginklais kovojančius arabus. Tačiau ši pastaroji aplinkybė sudarytų visuotino karo pavojų. Aktyviai įsikišus Maskvai be abejonės ir J. A. Valstybės nepasiliktų nuošalyje.

Naujo kanalo kasimas Sinajaus iškyšulyje yra surištas su didelėmis išlaidomis, o taip pat pareikalautų nemaža laiko. Tuo būdu šios problemos išsprendimui nėra perdaug veiksmingas.

Trečioji galimybė, — Naserio ir jo šalininkų pašalinimas nuo valdžios, — yra pati logiškiausia. Spaudoje jau buvo paminėta, kad buvęs Egipto karalius dingęs iš Romos, prileidžiant, kad išvykęs nežinoma kryptimi ir darąs žygių sostui atgauti.

Anglijos ginkluotų pajėgų koncentravimas kanalo zonoje ir noterų bei vaikų evakuavimas iš Egipto, norima manyti, turįs tikslą Egipte sukelti judėjimą prieš Naserį ir karo baimę. Jau nuo pat Suezo kanalo konflikto pradžios veikia slapta ir stipri arabų radijo stotis, kuri kreipiasi į egiptiečius šiais žodžiais: „Egiptiečiai, būkite pasiruošę atremti tironišką anglų ir prancūzų laivynų puolimą, nukreiptą prieš jus. Tuo pačiu laiku, sukilkite prieš tironą (suprask: Naserį), kuris jums atnešė šią nelaimę".

Be abejonės, šia prasme reikia aiškinti ir paskutiniąją Edeno kalbą, kuris nekalbėjo nei prieš egiptiečius, nei bendrai prieš arabus. Jo kalboje buvo kaltinamas tik Naseris.

Jau iš praeities žinodami gerai Anglijos sugebėjimus veikti slaptai ir kiršinančiai, turime pagrindo laukti, kad pirmoje eilėje Anglijos tikslas yra sukelti revoliuciją Egipte, pasinaudojant visomis galimomis priemonėmis.

Tuo būdu, turint galvoje nepaprastą Suezo kanalo svarbą, tenka pripažinti, kad šios problemos išsprendimas glaudžiai siejasi su Anglijos prestižu ir gerbūviu, o todėl turės būti išspręstas vienaip ar kitaip. — *būti ar nebūti.*

— *a. b. c.* —

Okupuotoje LIETUVOJE

Atvykusiųjų į Vakarus kai kurių minima ir Lietuvos pogrindinė veikla, ypač pirmaisiais pokario metais. Nurodoma, kad pvz. 1944 metais šaukiamų bolševikų į kariuomenę Lietuvos vyrų į miškus nuėjo apie 10 — 15%. 1945 m. partizanų buvo per 40.000. Kiti buvo „bruniruojami", t. y. laikinai nuo karinės tarnybos atleidžiami. Todėl stengdavosi patekti į geležinkelius, aerodromų statybą etc.

Pasakojama apie kautynes su bolševikais, pogrindinės rezistencijos organizaciją etc. Partizanų kovos skyrius būdavo miške ir su ginklu rankoje kovojo su okupantais. Tuo tarpu organizacijos skyrius veikė pusiau pogrindy, pusiau viešai užsimaskavęs. Jeigu bolševikai kurį nors organizacijos skyriaus narį iššifruodavo, tas automatiškai pereidavo į kovos skyrių. Kovos skyriai dalindavosi į grandis, būrius ir skyrius, keli būriai sudarydavo kuopą, o kelios kuopos — rinktinę, ši savo ruožtu sudarydavo sritį. Organizacinio skyriaus priešaky buvo O. S. viršininkas. Skyrius paprastai veikdavo vienos ar dviejų seniūnijų ribose. Propagandos ir spaudos reikalais rūpindavosi paprastai vienas iš O. S. pavaduotojų, antrasis — ūkio ir teikimo reikalais etc.

Minimos taip pat stambesnės kautynės, paleistieji iš kalėjimų ar stovyklų suimtieji etc. Pažymimi stambesni iš paskutiniųjų partizanų nuostolių Suvalkų krašte 1951 m. Tais pačiais metais liepos mėn. per kautynes prie Šilalės žuvo ir Kęstučio apygardos (Žemaičiuose) vadas Algimantas, iki 1948 m. pabaigos vadovavęs garsiajai Butegeidžio rinktinei. Labai biaurus pasirodęs ir daug žalos padaręs prof. Markulio išdavimas. Dėl jo žuvę vertingos į Vakarus siųstos medžiagos, kuri nepasiekusi veiksnių, nei kitų paskirties tikslų. Vad. "BDPS programa" paskiau partizaninės vadovybės krašte buvo pakeista ir konkrečiau pritaikyta gyvenamojo meto sąlygoms, taupant žmones ir jėgas. Vadovai pakluso gen. Žemaičiui. „Vanagų" programos atsisakė patys žmonės, daugumas „vanagų" žuvo, kiti — iš jos pasitraukė arba perėjo į kito vardo sąjūdį. Krašte pasilikę kovotojai ir sąmoningesni taurūs lietuviai stengiasi registruoti, kiek okupantai apiplėšė kraštą ir iš jo išgabena gėrybių, kad, atėjus laikui, būtų galima pateikti kiek galint tikslesnę ir konkretesnę sąskaitą. Krašte taip pat atsidėjus registruojama, kas nepaprastai pataikauja okupantams ir kenkia saviesiems. Tačiau tenai vyrauja nuotaikos, jog tiems, kurie neprisidėjo prie išvežimų, neskundė ir nešnipinėjo žmonių, negrūdo jų į įkalėjimus, — nebūtu pritaikytas kitų mastas.

Krašte sakoma, jog ateis apyskaitos valanda ir tiems, kurie yra Vakaruose. Pavergtoje Tėvynėje, jei viską žinotų, kaip nesutariama laisvajame pasaulyje, kaip dergiami veiksniai etc., labai tuo nusiviltų. Ten likusieji visi vieningai dirba ir visais galimais būdais, kiek tat nuo jų priklauso, stengiasi išlaikyti lietuvybę, senąsias tėvų tradicijas, nepasiduoti okupantams, nepalūžti. Labai nusiviliama kiekvienu Vakarų silpnumu, jų daromomis bolševikams nuolaidomis, Vakarų valstybių vyrų kelionėmis į Maskvą, kuri visus tokius žygius stengiasi kuo daugiausia išnaudoti savo propagandai.

Klystų, kas manytų, jog likusiųjų krašte neturima būsimosios laisvos Lietuvos santvarkos koncepcijos. Pažymima, kad ten tegalės būti tik demokratinė santvarka — ir tai demokratinė ne bolševikų totalistine prasme, kaip kad jie skelbiasi įvedę "pačią tikrąją pasaulyje demokratinę santvarką". Apie buvusių diktatūrinių režimų atgaivinimą ar naujų įvedimą, teigiama, negali būti nė kalbos. Niekas negalės valdyti su botagu. Turės būti kreipiamas didelis dėmesys į darbo žmones, ypač darbo valstiečius ir ūkininkus, laiduota socialinė pažanga, apribota kapitalo įtaka; stambesnės įmonės ir kapitalas, kaip daugelio galvojama, turės būti pajungtas valstybės žinion. Itin turės būti rūpinamasi ūkininkais, vad. darbo valstiečiais. Jei kas nors mėgintų kada įvesti diktatūrinius, nedemokratinius režimus — prieš tokius išeitų vieni iš pirmųjų likę gyvi tie patys pogrindžio kovotojai su savo vadovais. Taip pat neturėtų pasisekimo tokie sąjūdžiai ar grupės, kurie kovotų su religija, eitų prieš senąsias lietuvių tradicijas. Dabar ypatingai rūpinamasi išlaikyti fiziškai ir morališkai, kad nesunaikintų pagrindinį tautos branduolį, kiek sąlygos leidžia, rūpinamasi kovoti prieš kolonizaciją ir rusitikaciją, renkama bolševikinio teroro medžiaga. Betgi rusifikacija stiprėja; kai kurios įstaigos, kurios seniau priimdavo pareiškimus dar lietuviškai, dabar juos priima tik rusiškai. Gimnazijose galima mokytis vokiečių, anglų ar prancūzų kalbas. Prieš rusifikaciją, mokytojų nuomone, juo toliau, juo sunkiau darosi spirtis.

7 — 15 metų jaunimo atsparumas okupantų įsravai yra menkesnis nei vyresnio amžiaus. Vis dėlto okupacija, kad ir pamažu, ypačiai į pačius jauniausiuosius, savo įsravą daro. Nutautinimas paspartėtų, jei Sovietai įstengtų pakelti gyvenimo standartą ir pagerintų darbo bei buities sąlygas.

Ko pirmoj eilėj Tėvynėj pageidaujama iš esančių laisvėje — tai juo daugiau turėti prieš akis jų likimą, rūpintis Lietuvos laisvės reikalais, vieningai dirbti ir kovoti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Viena tiesa aiški: lietuvis nerėmė ir neremia okupacijos. Neremia, nors tiek aukų sudėta, tiek žmonių ištremta į Sibirą, sugrūsta į kalėjimus ar nukankinta. Vietoje senųjų kovotojų kyla naujų, tik daugiau prisitaikydami prie gyvenamojo meto sąlygų pažymima: kad ir kiek kristų ar būtų nukankinta mūsų tautiečių, tačiau laisvės ir pasipriešinimo dvasia vis tiek nebus nužudyta. Lietuvių tautos šios rūšies herojizmas, bekovojant su žymiai pranašesniu okupantu, daugeliui kitų gali eiti tiesiog pavyzdžiu. *Iš gaunamų laiškų matyti,* jog okup. Lietuvoje saviesiems reikalams skirtieji sklypeliai, iš kurių daugiausia būdavo iki šiol išmintama, šiemet dar daugiau sumažėjo. Per Lietuvos kp centro komiteto „trečiąjį plenumą" partijos Kėdainių rajono komiteto sekretorė T. Jančaitytė gyrėsi, kad jau „nebesą kolūkiuose dykinėtojų"... Esą, gyvenimas kolchozuose pasidaręs toks geras, jog 200 buvusių kolchozininių šeimų, dirbusių miestuose, grįžo jos rajone į savo arteles... Bet iš tikro žmonėms nėra taip gera, kaip gera yra gal pačiai Jančaitytei. Jų buitis dar pasunkėjo.

* **Kaip šiandien atrodo Nidoje.** Grįžusiųjų iš Klaipėdos krašto vokiečių teigimu, senasis Nidos vaizdas šiandien iš esmės yra pakitęs. Gal šiemet Sovietai įsileis ir čia daugiau savųjų „turistų", nes tos rūšies akcija lyg ir atgaivinama. Ir per šiemetinį Lietuvos kp suvažiavimą buvo konstatuota, kad Nidos ir Juodkrantės vasarvietės nėra atstatytos ir nėra paruoštos svečiams priimti. Gal gi šiemet ir šis vaizdas kiek pakis. Tuo tarpu šiandien Kuršių Neringa tebėra „uždraustoji zona", kurios atskiri kaimai sudaro pajūrio apsaugos bazes.

Nepriklausomybės laikais Nidoje gal tebuvo pora policininkų. Visai kas kita šiandien: net ir Kuršių Neringos tikrieji gyventojai negali išeiti į mišką ar į Baltijos pajūrį, jei neturi specialių leidimų, o šie teduodami tik žvejams ir tik tokiems, kurie laikomi patikimais. Visą Kuršių Neringą, o ypač Baltijos pajūrį, saugoja „pasieniečiai", kurių tik vienoje Nidoje yra apie 500. Hermano Blodės viešbutis, kuris yra per karo veiksmus išlikęs, apvestas spygliuotomis vielomis, ir jame įtaisyta komendantūra su štabu. Ten pat esančiuose barakuose loja išdresiruotieji vilkiniai šunys. Visas pajūris saugojamas sargybinių. Apsauginiai bokštai išstatyti kas 3 ar 4 kilometrai. Be to, budi ir raitoji pasieniečių sargyba. Kuršių Neringa yra tarytum geležinė uždanga į atvirą jūrą, į Švediją ir į Daniją. Ji turi nepraleisti nė vieno, kuris mėgintų pabėgti į Vakarus, į laisvę. Net ir seniesiems vietos gyventojams žvejams ilgą laiką buvo uždrausta eiti į pajūrį arba žvejoti jūroje. Mažos žvejų valtys, kuriomis jie anksčiau žvejodavo jūroje, buvo sugadintos. Sovietų budri akis viską seka, registruodama ir kiekvieną gyventojų pasikeitimą, taip pat kiekvieną jų pajudėjimą. Grįžusieji pasakoja, kad vieną metą pasienio sargybiniai užtikę sniege 8 žmonių pėdas, kurios nuo jūros vedusios į Kuršių marių pusę ir ten dingusios. Niekas nežino, ar tikrai tada tariamieji šnipai išsikėlę pajūryje ir nukeliavę į Lietuvą, bet taip žmonėse buvo kalbėta. Tuo metu tarp Nidos gyventojų ėjo kratos, namus naktį staiga iš visų pusių apstodavo sargybiniai. Kartais tokie naktiniai patikrinimai būdavo daromi naktis iš nakties. Pasitaikydavo, kad net nušaudavo šunis, buvusius sodybose, idant tie iš anksto savo lojimu neįspėtų gyventojų.

Nida jau nebėra jokia vasarvietė. Tik Smiltynėje priešais Klaipėdos miestą leista vietos gyventojams nustatytame pajūrio ruože maudytis. Šiaip tikroji pajūrio vasarvietė yra Lietuvoje Palanga, o buv. Rytprūsių šiaurinėje srityje — Krantas. Visu Kuršių Neringos pajūriu, kur seniau vasaros metu suplūsdavo daugybė vasarotojų, šiandien tematysime tik pasienio sargybinius ir žvejus. Tiesa, Nidoje, be pasienio karių ir policijos, yra taip pat nemaža civilių — jų bus apie 800. Daugiausia tai lietuvių ir rusų kilmės žvejai, tarnautojai ir žuvies kombinato darbininkai, partijos įvairūs pareigūnai. Senųjų žvejų Nidoje telikę gal kokia 18 šeimų. Vienam iš jų, Jonui Sakutui, teko net vykti į Vilnių, iš kur jis išgavo leidimą, kad galėtų nekliudomai skambinti bažnyčios varpais, palydėti mirusius į kapus, atlikti kitas kulto apeigas. Ateiviai yra įsitaisę visą eilę zaunų.

Tarp Nidos ir kitų vietovių žvejai gali nuvykti į Klaipėdą, bet ne priešingai: net ir dabar miesto gyventojams neleidžiama vykti į Kuršių Neringos kaimus pailsėti ar atsigauti.

1948 — 1949 m. į Nidą buvo atkelta nemaža žvejų iš Lietuvos, ypač iš Vilniaus krašto. Tik keli iš jų buvo tikrieji žvejai. Kai kurie iš jų vėliau pabėgo. Nidoje įkurta motor. žvejybos stotis. **Nidoje ir šiandien lietuvių yra daugiau negu rusų.** Pilkapiuose, Rasytėje, Šarkuvoje tuo tarpu gyvena tik rusų žvejai. Nors šiaip Nidoje viešuose užrašuose lietuvių kalba įrašoma pirmoji, o paskum eina rusų kalba, bet vyrauja rusų kalba, nustumdama lietuvių. Lietuviams gerai pažįstamas viešbutis „Kuršių Elnias", esąs netoli mokyklos, yra paverstas karininkų klubu. Ten geriama, šokama ir linksminamasi.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

ANGLIJA

▬ **Lietuvių profesinių sąjungų grupės egzilyje** pradėta savo nariams leisti D. Britanijoje biuletenis "Darbininku Balsas". Jame rašo J. Vilčinskas, K. Barėnas, A. Žamžickas ir kiti. Pasisakoma dėl Poznanės įvykių, paskelbtas Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centro tremtyje pareiškimas, apžvelgtas LSDP 60 metų kovos kelias, pasinaudojant E. Informacijomis, rašoma apie padėtį pavergtoje tėvynėje ir kt. Adresas: "Darbininkų Balsas", 55, Ringmer Ave., London S. W. 6/Anglija.

BRAZILIJA

▬ **Atvykusi iš JAV Vid. Europos kd sąjungos delegacija** liepos 16 d. buvo priimta Brazilijos kanclerio ambasadoriaus José Carlos de Macedo Soares. Į Itamary rūmus delegacijos narius Dr. A. Trimaką (Lietuvą), Dr. Tibor Horanj (Vengrija), prof. A. Prochaską (Čekoslovakija) palydėjo Lietuvos atstovas Brazilijoje Dr. F. Meieris, deputatas mons. Arud Camara ir kan Z. Ignatavičius. **Delegacija išdėstė Brazilijos užs. reikalų ministeriui padėtį už geležinės uždangos.** Vėliau delegacija "Glorijos" viešbuty priėmė **spaudos atstovus.** Kitą dieną visi Rio laikraščiai aprašė sunkią pavergtųjų tautų padėtį sovietinėj priespaudoj. Dr. Trimakas, pasimatęs su lietuviais, po trijų dienų išskrido į Panamą, o dabar jau yra grįžęs į New Yorką.

Tą pačią delegaciją Buenos Aires mieste priėmė Argentinos užsienio reikalų ministeris, be to, ji tarėsi su vyskupais ir katalikų politikais. Jos vizitai buvo atžymėti spaudoje ir per radiją. Iš Buenos Aires svečiai nuvyko į Rosario mieste sušauktą pirmąjį Argentinos agrarų kongresą ir, ten savo paskirtį atlikę, išskrido toliau į Sao Paulo. Svarbiausias šios misijos tikslas buvo **painformuoti Lotynų Amerikos atsakingus politikus bei dvasininkus,** taip pat spaudą ir visuomenę apie padėtį pavergtose Europos šalyse ir prašyti moralinės paramos tų kraštų laisvės kovai. **Paramą pažadėjo įvairių P. Amerikos valstybių užsienio reikalų ministeriai ir visa eilė pasižymėjusių politikų bei veikėjų.** K. Čibiras, Lietuvos pasiuntinybės Urugvajuje spaudos attache, palydėjo svečius iš Montevideo į Buenos Aires, Rosario ir Sao Paulo. Lietuvių delegatai visur, kur tik rado lietuvių kolonijas, suėjo su jomis į sąlytį. Per Buenos Aires radiofoną apie Sovietų pavergtas šalis kalbą pasakė K. Čibiras-Verax.

▬ **Kat. Bendruomenės ir "Dainavos" sąjungos pirmininko** kan. Z. Ignatavičiaus pastangomis įsteigta ir jau antras mėnuo yra **Rio de Janeire lietuviška mokykla.** Joje mokosi 15 vaikų, dėsto kan. Z. Ignatavičius, J. Petraitis ir inž. J. Abraitis. Mokyklos mecenatai yra Dr. Meieris P. Žiežis ir V. Petronis.

▬ **Minint gedulo dieną** Brazilijos sostinėje, kan Z. Ignatavičius parūpino **20.000 religinių paveikslėlių portugalų kalba, kuriais prašoma išvaduoti Lietuvą.** Jų pritrūkus, dabar spausdinama dar 20.000. Paveikslėliai platinami bažnyčiose, fabrikuose, kareivinėse, laivyne ir aviacijoje. Firmos "SEM" ir "RIVAL", atstovas Thomas D'Amato atsilankė į Lietuvos pasiuntinybę, **prašydamas parengti lietuviškai tekstą kalėdiniams ir N. Metų sveikinimams,** kuriuos firma yra pasiryžusi šiais metais išleisti.

KOLUMBIJA

▬ **Kolumbijos lietuvių katalikų atstovų suvažiavimas** numatomas šiais metais sušaukti Medellino mieste. Per jį bus aptartos ateities veikimo gairės ir kaip sustiprinti lietuviškąją veiklą. **Lietuvių Katalikų Komitetui šiais metais sueina 10 veiklos metų.** Komitetas per dešimtmetį yra daug nuveikęs tiek Lietuvos laisvinimo byloj, tiek lietuvių įkurdinimo darbe. Kun. M. Tamošiūnas š. m. gale ruošiasi šventinti lietuviškos koplyčios ir lietuviškų namų kertinį akmenį. Š. m. pabaigoj Kolumbijoje laukiama atvykstant vysk. V. Brizgio. Iš čilės į Kolumbiją persikėlė ir įsijungė į veiklą kun. Dr. P. Ragažinskas.

VENECUELA

▬ **Tarp Venecuelos lietuvių pasigendama žymesnės, koordinuotos veiklos.** Jei pirmaisiais metais ten buvo sugebėta įsteigti vargo mokyklos, suruošti didelio masto kultūriniai minėjimai, paaukojamos stambios sumos literatūros premijai, Vokietijoje vargstantiems, Vasario 16 d. gimnazijai, tai šiandien visai kitas vaizdas. Dabar visoj Venesueloj veikia tik viena šeštadieninė mokykla, įsteigta neseniai Maracay mieste jau porą metų nerenkamos aukos Tautos Fondui ir Balfui. Neturima iki šiol jokių nedarbo, ligos, mirties ar taupymo fondų. Svarbių jų tautinių dirvonų plėšti išeina Venesuelos Lietuvių K. Centras, neseniai pradėjęs savo veiklą.

KOSTENKOS ĮSPĖJAMASIS PAVYZDYS

Visi pabėgėliai yra pasiilgę savojo krašto, gimtosios žemės. Tai gerai žino ir bolševikai, kurie, spekuliuodami šiais pabėgėlių jausmais ir savosios tėvynės meile, stengiasi juos visokiais būdais suvilioti... Be visos eilės kitų, štai **ukrainiečio Stepano Kostenkos pavyzdys,** rodąs, kas laukia „apsisprendusių grįžti į tėvynę repatrijantų". Kostenko visą savo gyvenimą tik dirbo ir dirbo, o šviesesnių valandų veik nematė. Jam teko dirbti darbo kuopose, belgų akmens anglių kasyklose, prie vokiečių ūkininkų, žemės ūkyje ir kitur. Tėvas seniai miręs, o apie seserį ir vyresnį brolį neturi jokių žinių. Taip ir jis, kaip daugelis kitų, pateko į sovietinės žvalgybos pinkles.

Rytiniame Berlyno sektoriuje Behrenstrasse Nr. 56, netoli Sovietų ambasados, veikia žinomasis Michailovo komitetas, kurio kartotekose yra dešimtys tūkstančių įvairiausių adresų. Bolševikams nereikia nė daugybės šnipų Vakarų pasaulyje: norimus žmonių adresus jie išsirenka iš laiškų, pastaruoju metu ypač suaktyvinus „susirašinėjimą" tarp Vakarų ir Rytų, juos išgauna iš „repatrijantų" arba galiausiai išsivagia iš įvairių emigrantų būstų. Ne tik atskirai laiškais, spauda, bet ir radijo pranešimais emigrantai viliojami, kad „grįžtų atgal", ypač siunčiant jiems pritaikytas transliacijas, kuriose ne kartą **išgirstamos ir tokios patriotinės dainos ar meliodijos, kaip senaisiais laisvės metais.** „Grįžkite namo — jums nieko neatsitiks. Kas buvo praeity — viskas užmiršta. Tėvynė visiems dovanoja ir visus kviečia namo. Visiems užteks duonos ir darbo". Tokiais ir panašiais pareiškimais viliojami tremtiniai susigundyt ir pagalvot: gal gi iš tikro jau pasikeitė laikai, ir ten ne taip jau bloga... Retas kuris betgi iš Vakarnose gyvenančių žino, kad tokie pareiškimai, tariamai patriotinės dainos ir melodijos dažniausiai siunčiami ne iš jų tėvynių, kur tokių melodijų ir dabar niekas negirdi, bet iš raud. armijai priklausančio siųstuvo „Volga", veikiančio Vokietijos Rytinėje zonoje. Per jį Michailovo komitetas kaip tik ir siunčia šios rūšies transliacijas. Taip ir Kostenko, išgirdęs panašius viliojimus, pasijuto ilgiau nebeištversiąs ir... tarėsi bent grįšiąs į savo gimtąją žemę numirti.

Kaip tarė — taip ir padarė: prisistatė Bonnoje. Ten pareikalavo palikti 3 fotografijas ir laukti tolimesnių patvarkymų, kada „iš ten bus tiesiai pasiųstas į Sov. Sąjungą". Iškviestas į Bonną, jau išsyk pastebėjo, kad **pasiuntinybės konsulariniame skyriuje toli gražu nėra tų nuotaikų, kurios buvo skleidžiamos radijo transliacijomis.** Ten jis š. m. gegužės 31 d. tegavo tik savo „dokumentus" — geležinkelio bilietą ir du sumuštinius. — „Tik du"?— „Taip, tik du — ten gausi ir taip visko užtenkamai..." — pastebėjo valdininkas. Ambasados automobiliu buvo nugabentas į geležinkelio stotį. Įsėdęs į traukinį, tuoj pamatė kažkokį vyrą, sėdėjusį netoliese jo ir visą laiką jį sekusį. Stepanui tuoj mušė į galvą, kad „ir dabar niekas ligi šiol dar nepasikeitė"... Pakeliui į Berlyną jis pastebėjo, kad **Rytinėje zonoje javai toli gražu nėra tokie gražūs, kaip vakariniuose.** Jam, ūkininko sūnui, tai buvo naujas ženklas dar daugiau apsisvarstyti. O kada senas vokietis, sužinojęs iš jo, kad jis pasiryžęs savo noru grįžti į Sov. Sąjungą, tik pakraipė galvą — Kostenkai dar daugiau kilo įtarimo. Vokietis pastebėjo: „Jei aš būčiau bent 10 metų jaunesnis, tai nieko nelaukdamas sprukčiau į Vakarus, o Jūs — už mane kokius 30 metų jaunesnis. Gerai apsisvarstykite". Taip Kostenko netoli Zoo stoties ir padarė. Jo „šešėlis", jį sekęs visą laiką, taip pat išlipo prie tos pat stoties ir tik pagrasino kumštimis, bet nieko nedarė. Kostenko nuėjo tiesiai prie policininko ir pasiprašė, kad jį nugabentų į pabėgėlių stovyklą.

— Man rodos, mums visiem Vakaruose yra gera gyventi, tik mes tai užmirštame, — sako Kostenko. — Ką ne visi mes galime iškęsti, tai tvynės pasiilgimą. Aš norėčiau dabar sutikti bent vieną iš tų, kurie yra mane suvedžioję...

Kostenko teigia: jo istorija turi įspėti visus, kurie pasiryžta pasekti jo pėdomis. Nors darbas, gerovė ir laisvė dar negali atstoti tikrosios tėvynės, kurios visą laiką ilgisi širdis, tačiau — bolševikai iš esmės nėra pasikeitę.

— * —

* **Už geležinės uždangos klausantieji AB ir kitų lietuviškų radijo transliacijų** stebisi, kaip gerai jos esančios informuotos apie tikrąją Bet daugumas turi ir savų pageidavimų — kad būtų skelbiama daušiau žinių apie lietuviškąją veiklą, apie laisvinimo darbus, apie lietuvių gyvenimą svetur ir pastangas komunizmui sužlugdyti.

Mokomės, kad būtume naudingi tėveliams ir Tėvynei...

Nauja bolševikinė "Sniego akcijos" provokacija

(E). Žinomasis knygų leidėjas ("Venta") J. Rimeikis praneša apie tokią naują Michailovo komiteto provokaciją, kurios griebiasi Sovietų agentai jo, kaip tariamojo siuntėjo, vardu užrašius Grafenaschau, Regierungslager, tą adresą nubraukus ir pataisius į Schongau DP Neusiedlung, buvo pasiųsta bolševikinė literatūra jo nepažįstamam F. Jurgaičiui į Geesthach/Elbe, Maisenweg 3, laiškas. Bet, adresato ten nesuradus ir laiško neįteikus, paskiau vokiečių pašto laiškas buvo pristatytas J. Rimeikiui, kaip tariamajam siuntėjui. Čia ir paaiškėjo provokacija, nes J. Rimeikis nei tokio laiško buvo siuntęs, nei iš viso ką nors apie jį žinojo.

Tenka manyti, jog tokių laiškų Sovietų agentai Rimeikio ar kitų pavardėmis pasiuntė ne tik šiam vienam asmeniui, bet siuntinėja ir visai eilei mūsų tautiečių, jų siuntėjais atžymėdami laiškuose lietuvius. Minimasis laiškas į pašto dėžutę buvo įmestas 1956. VII. 18, 22c rajone — Weberge. J. Rimeikis nėra iš viso tokioj vietoj buvęs. Panašiu būdu užadresuoti laiškai („rusiškai" — pradedama rašyti tuoj pat nuo viršaus) seniau būdavo į Vak. Vokietiją lietuviams ir kitiems pabėgėliams siunčiami iš Leipzigo bei kitų Rytinės zonos vietų. Vokas — prastos kokybės, kokių vargu gautum Vak. Vokietijoje. Kaip tariamojo siuntėjo, J. Rimeikio adresas pacuotas senas ir netikslus. Taip jis buvo užregistruotas PLB Vokietijos krašto valdybos kartotekoje, kuri vėliau buvo bolševikų agentų išvogta.

Tokia provokacija ne tik teršiama tarp vokiečių geras lietuvių vardas, bet ir stengiamasi mūsų tautiečiai sukiršinti vienas prieš kitą, pakenkti jų emigracijai etc. Todėl visi skatinami imtis dar didesnio budrumo ir parodyti lietuviškąjį solidarumą.

— o —

LIETUVOJE ŽMONĖS STEBISI GRĮŽUSIAIS "AMERIKONAIS

Amerikos savaitraštis „Vienybė" duoda žinių apie grįžusius į okupuotą Lietuvą. Apie juos tarp kitko taip rašo:

„Apie šimtą ar panašiai šį pavasarį į Lietuvą grįžę vadinamųjų „amerikonų". Tai lietuviai emigrantai iš Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus. Kiti jų grįžo pardavę savo kelių aukštų namus, tikėdamiesi dabar Lietuvoje pragyventi iš procentų.

Iš pradžių šie „amerikonai" esti apgyvendinami viešbučiuose. Šeimai kartais duodama trys kambariai. Tai laikoma nepaprasta prabanga. Tokių „amerikonų" daugiausiai yra Vilniuje. Po kurio laiko tie atvykėliai iškraustomi į kolchozus tarybinio ragaišio paragauti.

Patys vilniečiai kraipo galvas, negalėdami suprasti, kokių galų čia tie „amerikonai" grįžo. Vieni sako, girdi, gimtų namų labai pasilgę, kiti spėlioja, kad jie nepilno proto.. Vilniečiai specialiai vaikšto gatvėmis, norėdami savo akimis pamatyti tuos „amerikonus". Ypač tuo susidomėjusi studentija. Tie ponai labai lengvai iš kitų išsiskiria savo išvaizda bei drabužiais.

Daug anekdotų yra apie tuos „amerikonus". Vienas jų toks: buvo kadaise Jonas, vėliau Juanas, dabar — balvanas..."

Lenkijoje išleisti P. Cvirkos raštų 3 tomai. Lietuvių sovietinių rašytojų apsakymų rinkinys susilaukė dviejų leidinių.

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DR-JOS VALDYBA

Slaptu visuotiniu LRD narių balsavimu ateinantiems dvejiems metams išrinkta LRD Valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. Benys Babrauskas, vicepirm. Povilas Gaučys, sekr. Aloyzas Baronas, ižd. Sofija Tomarienė, vald. narys Vincas Ramonas; kandidatai: Kleopas Jurgelionis ir Albinas Valentinas.

Pagal LRD statutą nauji nariai priimami visuotinio LRD susirinkimo. Paskutiniame susirinkime 1956. VI. 30 Kultūros Kongreso metu priimti keturi nauji nariai: **Leonardas Andriekus, Aldona Irena Nasvytytė, Kostas Ostrauskas ir Birutė Pūkelevičiūtė.** Lietuvių Rašytojų Dr-jos adresas šiuo metu yra: 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

* **Albinas Baranauskas,** vienas iš jaunųjų mūsų rašytojų, pasirodė su pirmąja knyga „Sniego platumos", kurią išleido Londone sėkmingai dirbąs Nidos Knygų Klubas. Knyga išleista skoningai.

* **Kun. dr. K. Matulaitis MIC** paruošė maldaknygę „Viešpatie, išklausyk manęs", kurią išleido Liet. Kat. Spaudos Dr-ja Chicagoje. Maldaknygė turi 640 psl. ir gausų maldų rinkinį.

* **Lietuviška radio valandėlė** Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro mieste "Radio Jornal do Brasil" stotyje, pradėjo veikti nuo birželio 12 d. Ją išrūpino kan. dr. Z. Ignatavičius. Jos atidaryme dalyvavo Lietuvos ministeris dr. F. Meieris ir daug vietinių svečių.

* **Lietuvių kalbos žodynas,** suredaguotas prof. Balčikonio, apvalius jį nuo komunistinės propagandinės medžiagos, spausdinamas Chicagoje ir numatoma, kad išeis baigiantis vasarai. Naują žodyno laidą ruošia B. Babrauskas, leidžia Terra.

▬ **Ryšium su Windsore, Kanadoje, šaukiama Kanados Lietuvių diena,** kur bus drauge ir Kanados bei JAV lietuvių susiartinimo šventė, Lietuvių Dailės Institutas pakviestas suorganizuoti **lietuvių dailės parodą,** kuri bus atidaryta Willistead Art Gallerie būste ir truks iki rugsėjo 19 d. Joje dalyvauti pakviesti visi lietuviai dailininkai.

▬ **Amerikoje yra susiorganizavusi Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga,** kuri svarsto, kaip suruošti bendrą visų dailininkų reprezentacinę meno parodą amerikiečiams, sudaryti centrinę lietuvių dailininkų vadovybę Amerikoje ir profesiniais pagrindais organizuotai veikti šūkiu: visas meno jėgas skirti kūrybai ir per ją Lietuvos laisvei.

▬ **Mūsų tautos bičiuliai,** pasinaudodami iš Inf. Tarnybos suteiktomis informacijomis, jau ne pirmą kartą paskelbia **suomių ir skandinavų spaudoje apie Lietuvą ir lietuvius žinių.** Štai kad ir ryšium su J. Lingio išverstu į lietuvių kalbą Nobelio premijos laureato F. E. Sillanpaa romano "Silja" nauju leidimu didžiausias Suomijos dienraštis "Helsingin Sanomat", kurio tiražas siekia 250.000 — 300.000 egz., suomių liberalų partijos vyr. organas, savo 1956 m. liepos 12 d. numeryje paskelbė straipsnį apie Lietuvos Rašytojų Sąjungą tremtyje ir lietuvių rašytojų veiklą.

▬ **Strasburgo un-te K. J. Čeginskas apgynė lituanistinę disertaciją „Lietuvių tautinis atgimimas".** Disertacija įvertinta pažymiu „labai gerai". Mokslus baigiąs jaunimas skatinamas rinktis savo moksliniams darbams ir daugiau lituanistinių temų.

▬ **„Nidos" leidykla Londone Nr. 13 išleido Dr. J. Balio "Lietuvių mitologiškas sakmes".** Turinyje kalbama apie perkūną, laumes, arba deives, aitvarus, raganius ir burtininkes, slogutes, vilkolakius, milžinus žmogėdras, saulę, vėją ir šaltį, ugnį. Gale duota angliškai svarbiausių dalykų trumpa santrauka. Atspausta 2.500 egzempliorių.

▬ **Londone "Vaidila" suvaidino A. Rūko 3 v. linksmą nutikimą "Bubulis ir Dundulis".** Režisūra F. Neveravičiaus, dekoracijos — dail. A. Petrikonio. "Vaidila" rodo, palyginti, gyvą veiklą.

▬ **Dokumentinių pasaulio fotografijų paroda,** Kolumbijos žurnalisto Julio E. Castilimas suorganizuota, kuri su didžiuliu pasisekimu buvo pereitais metais atidaryta Rio de Janeire, dabar keliauja po Brazilijos valstybes. Iš Pabaltijo parodoje dalyvauja tik Lietuva. Lietuvos Pasiuntinybė sutelkė parodos organizatoriui 40 gražiausių Lietuvos vaizdų. VIII. 7 paroda atidaroma Belem mieste.

▬ **Pirmoji Lietuvos architektūros** paroda inž. Myk. Ivanausko (S. Paulo) organizuojama, bus atidaryta metų pabaigoje Sao Paulyje. Paroda kelia didelį susidomėjimą.

▬ **Brazilijos lietuvių muziejus.** Iš atsakingų pareigūnų gautas tvirtas pažadas, kad bus suteikta patalpa org. Lietuvių muziejui. Muziejaus pagrindą sudaro A. Trumpio (šimtamečio Dievdirbio) statulos ir drožiniai bei buv. Religinio meno parodos eksponatų dalis.

* **Dail. Justinui Vienožinskiui** birželio pabaigoj suėjo 70 metų. Sukaktuvininkas yra paruošęs visą kartą jaunųjų dailininkų ir ypač pasireiškęs peizažo bei portretinės tapybos žanruose, sukūręs visą eilę įžymių portretų. Sukaktuvininkas ir šiandien intensyviai dirba — pastaruoju metu Vilniaus valstybiniame Dailės Muziejuje.

— o —

* **Užsienio literatūros leidykla išleido P. Cvirkos apsakymų rinkinius anglų ir vokiečių kalbomis:** „Seeds of Fraternity" ir „Samen der Eintracht". Valstybinė vaikų literatūros leidykla Maskvoje išleido rusiškai M. Sluckio romaną „Geri namai". Monumentalus A. Mickevičiaus kūrybinės veiklos paminklas bus jo „žodynas" kuris ruošti buvo pradėtas dar 1950 m.

Moterų Skyrių redaguoja mok. Elzė Diminskienė, Necochea 604, Hurlingham, Buenos Aires

KREIPKIME DAUGIAU DĖMESIO Į TAUTINIŲ RŪBŲ MEDŽIAGĄ IR JŲ IŠSIUVINĖJIMĄ

Mūsų tautiniai rūbai gražūs ne tik savo gausiai ir meniškai išsiuvinėtais raštais, bet ir savo iškilmingu pasiuvimu bei sukirpimu, kuris tarytum pabrėžia lietuvės moters kuklumą bei orumą. Ir svetimtaučiai jais žavisi. Liepos 22 d. Bs. Aires Katedroje buvo iškilmingos šv. Mišios, kurias organizavo vengrų kolonija paminėti 500 metų sukaktį nuo turkų nugalėjimo. (Tuo metu turkai veržėsi į Vak. Europą ir krikščionybei grėsė didelis pavojus). Prie didžiųjų katedros durų rinkosi žmonės ir stebėjo nešančias į vidų vėliavas bei jų palydovus. Ypatingai visi atkreipė dėmesį į lietuvaites ir jų puošnius rūbus. Per iškilmingas šv. Mišias kitų vėliavų tarpe matėsi ir mūsų trispalvė laikoma kolonijos veterano p. J. Nakučio, o jam iš šalių stovėjo Marytė Čikštaitė ir Aldona Diminskytė, abi, kaip jau minėjau, tautiniais rūbais pasipuošusios.

Buvo ir kitų tautų atstovių tautiniais rūbais, tačiau šiuo metu iškilmingumu lietuviškųjų niekas nepralenkė. Mūsų grupė buvo fotografuojama Katedroje, o iš jos išėjus praeiviai stebėjosi ir gėrėjosi mergaičių rūbais. Štai prieina prie mūsų dvi ponios. Jų žvilgsniai, taip simpatingi, stebi mergaites ir klausia: „Kokios tautos tie rūbai?"

Arba vėl: eina argentiniečių šeima, jauna pora ir senutė motina. Jie sustoja prieš mergaites ir garsiai gėrisi jų rūbais. Pagaliau senoji ponia paprašo vienos mergaitės, kad leistų jai iš arčiau pažiūrėti priekyštės išsiuvinėjimo. (Ta priekyštė atvežta iš Vilniaus). Jaunieji fotografai, pasinaudodami savo laikraščių vardais, prašė leisti nufotografuoti, kaip ir kiti paklausė: „kokios tautos tie rūbai?".

Kodėl svetimtaučiai mūsų rūbus vertina daugiau, negu mes pačios?

Mes visos žinome, kad mūsų taut. rūbai buvo ir yra gražūs, bet ar dedame pakankamai pastangų, kad juos gražiais išlaikytumėm? Tenka matyti „tautinių rūbų", kurie gal tik savo pasiuvimu primena liet. taut. rūbus, bet jokiu būdu ne savo verte. Tokiais rūbais geriau viešumon nebesirodyti.

Mūsų taut. rūbų vertė yra jų puošnume ir tikrai meniškame taut. rūbų išsiuvinėjime. Sijonai buvo austi, jų čia negausi, bet kiek galimybės leidžia, reikia stengtis juos puošti, o ne užsidėti vien rauktą dryžuotos medžiagos gabalą. Kiklikas, o ypač marškiniai ir priejuostė yra pačios puošniausios rūbo dalys į kurias atkreipkime, pagaliau, dėmesį ir nežeminkime svetimųjų akyse mūsų taip gražių ir brangių taut. rūbų vertės. Labai gražu, kad mūsų moterys ir merginos juos su meile dėvi įvairių švenčių proga, bet reikia rasti laiko ir noro juos tinkamai papuošti.

Jie tiek turės grožio, kiek darbo ir meno juos siuvinėdama, brangi sese, įdėsi. Tavo tautinė garbė to reikalauja, kad Tavo nešiojami taut. rūbai būtų tikrai meniški, nes jie liudija netik tavo skonį ir darbštumą, bet yra gyvi mūsų tautinio meno liudininkai svetimųjų tarpe. Taut. rūbus įsigyti yra sunku. Ar nevertėtų organizuoti bent sijonų audimą? Be abejo, yra moterų, kurios dar neužmiršo austi. Turime žmonių, kurie savo skoniu ir raštų pasirinkime galėtų suteikti naudingų patarimų. Atgaivinkime mūsų taip gražų meną, neužleiskime jo vietos pirktom, dryžuotom vilnelėm. O tada mūsų rūbai tikrai tiks netik karnavalui, bet ir iškilmėm.

Birutė

Žavinga vestuvių nuotrauka. Ypatingai įdomi karūnėlė pirmosios iš kairės pamergės.

TĖVO PASKIRTIS IR JO PAREIGOS

IŠ PASKAITOS SKAITYTOS TĖVŲ DIENOS MINĖJIME Š. M. BIRŽELIO 9 D. LIETUVIŲ SALĖJE, AVELLANEDOJE.

(Tęsinys)

Tėvas vaikų vyresnysis draugas. Jau pirmaisiais vaiko gyvenimo metais užsimezga glaudūs draugiškumo ryšiai tarp tėvo ir vaikų. Pirmasis kūdikio šypsnis yra ženklas pirmojo socialinio bendravimo ir skiriamas motinai ir tėvui. Nuo tėvo priklausys, kokie santykiai bus ateityje. Jei tėvas turės pakankamai supratimo vaikų žaidimams ir bus kartais tų žaidimų dalyviu, jei nepatingės atsakinėti į vaiko, kad ir labai naivius klausimus kūdikystėje, gali būti tikras, kad ir suaugęs sūnus ar duktė ateis pas jį patarimo paklausti. Didelę klaidą daro tie tėvai, kurie galvoja: „Kol vaikas mažas, tesitvarko su juo mama, kai užaugs, tada mudu būsiva draugai". Jei tėvas nesugebės užmegzti draugiškų santykių kūdikystėje, jų jau niekados neužmegs.

Bendras dalyvavimas socialiniame gyvenime prasideda tada, kai tėvas pradeda kartu su vaikais lankytis mokyklos ruošiamose šventėse, kurioms tėvas turi parodyti intereso. Tėvo laikysena ir elgesys su svečiais ar nuėjus į svečius yra vaikui pavyzdys ir jis suaugęs mokės būti geru kaimynu, nuoširdžiu draugu ir vaišingu šeimininku ar šeimininke. Yra žinomas lietuvių vaišingumas, jį parodykime ir svetimiems, kad jie viešėdami lietuviškoj šeimoj tikrai pajustų visą tos šeimos nuoširdumą ir kilnumą, o lietuvis atėjęs pas lietuvį, jaustūsi lyg artymų giminaičių tarpe. Dauguma šeimų yra palikę savo gimines Lietuvoje, ir mes patys turime juos vienas kitam atstoti. Vaikas matydamas, kad tėvas kalba apie pažįstamus su pagarba, išmoks pamilti žmones ir branginti savo tautiečius. Mes turime savo lietuviuose rasti gražių ir vertingų būdo savumų ir juos prieš vaikus iškelti. Palyginkime lietuvių gyvenimo būdą ir sąlygas su kitų tautų imigrantais, priminkime tas dideles pastangas, kurias padėjo įsikuriant svetimam krašte ir kiek lietuviai yra savo darbu prisidėję prie šio krašto ūkinio gyvenimo. Socialinis vaiko auklėjimas yra tampriai surištas su tautiniu, už kurį visa atsakomybė krinta tėvams. Tėvas turi panaudoti visą savo autoritetą, kad vaikai nenutautėtų. Čia nepakanka vien tėvo ir motinos pavyzdžio. Jei kitus trūkumus auklėjime gali pats gyvenimas papildyti, pav. vaikas ugdo savo charakterį skaitydamas ir bendraudamas gyvenime su kitais žmonėmis, tai tautinis ir religinis auklėjimas yra grynai tėvų atsakomybėje. Tik tėvai išmokys gimtosios kalbos ir meilės savai tautai, o aktyvaus dalyvavimo lietuviškame visuomeniniame gyvenime vaikas išmoks daugiausia iš tėvo.

Mūsų tauta paplitusi po visą pasaulį bus tol gyva, kol lietuviška šeima bus aktyvi ir tautiniai susipratusi. Nepakanka vien jos prisiminimą branginti ir lietuviškas dainas dainuoti, tautinis gyvenimas turi būti gyvas visose lietuviškose šeimose ir jokiu būdu negali būti pateisinami tie tėvai, kurie dėl savo ambicijų ar asmeninių nesusipratimų patys nedalyvauja ir vaikams trugdo dalyvauti visuomeniniame mūsų kolonijos veikime.

Motinos meilė ir pavyzdys, o tėvo netik pavyzdys bet ir autoritetas formuoja iš vaiko pilnavertį žmogų ir gerą lietuvį. Negalima pasitikėti vien mokykla, nes ji yra tik tėvų padėjėja, o kartais tėvai turi būti pajėgūs atsispirti tai įtakai, kurią mokykla nori padaryti kurdama vaiko klaidingą pasaulėžiūrą. Yra begalo sunkus dalykas nepažeisti mokytojo autoriteto ir apsaugoti vaiką nuo mums svetimų idėjų, kurios kartais būdavo mokykloj skleidžiamos. Turėdami vaikai patrauklų tėvo pavyzdį ir jausdami, kad tėvas tikrai nuoširdus ir rūpinasi bei juos myli, vaikai stengiasi sekti jo pavyzdžiu, jo klauso, pasiduoda tėvo autoritetui, ne svetimiems, ir jausdamasis tikrai savo šeimos vertingu nariu, nesidairys į kitus ir nebus lyg ta siūbuojanti nendrė.

Daugybę problemų suteikia tėvui šeimos globa bei jos auklėjimas. Tėvo rūpesčiai yra bendri ir motinai. Jie abu tarytum du ramsčiai ant kurių statoma šeimos laimė ir jos gerbūvis. Negalima skirti, kur baigiasi vieno ir kur prasideda ki-

(Nukelta į 5 psl.).

MOTERIS IR RŪKYMAS

Šių laikų moteris nori turėti sau lygias teises su vyrais. Moterį matom dirbant vyriškus darbus: vairuojant automobilius, lėktuvus, atliekant diplomatų, kareivių, policininkų tarnybas ir t. t. Kartu su teise dirbti vyrų darbus ji išsikovojo vyro papročius ir apdarą: moterys nešioja kelnes, trumpai kerpasi plaukus, išviršiniai mažai kuo tesiskirdama nuo vyro. Ir rūkyme nenori pasiduoti vyrams. Esant mišriame susirinkime, jeigu vyrai rūko ir nepasiūlo cigaretės moteriai, tai tokį vyrą laiko neišauklėtu, nes tikriausiai iš 10 moterų viena ar dvi bus nerūkančios. Nesu šalininkas vokiečių priežodžio, kad moteris tinka tik trim K: Kinder, Kirche, Küche (vaikai, bažnyčia, virtuvė), bet nepritariu perdideliam moters „sumodernėjimui", kada moteris besivaikydama modernizmus padaro iš savęs pajuokos objektą. Kai Šveicarijoj buvo tautos atsiklausta ar reikia suteikt moterims balsavimo teisę, tai su žymia persvara buvo pasisakyta, kad ne, nes puikiai suprantama, kad politika ir moters užsiėmimas ne jai skirtais darbais atitraukia ją nuo tiesioginio moters tikslo — saugoti šeimos židinį ir auklėti vaikus. Kokį pavyzdį motina duos savo vaikams, jei ją vaikai matys su cigarete burnoj ir nuo rūkymo geltonais pirštais. Kodėl rūkoma? Tam yra daug atsakymų ir turbūt nė vienas nėra tikras. Rūkoma, kad turėt ką nors burnoj, nelyginant vaikas čiulptuką. Sakoma, kad rūkant atsipalaiduoja nervai, dėmesys nukreipiamas kitur. Rūkoma del malonumo, bet jei tik tokį malonumą moteris tegali iš gyvenimo turėti, tai vargšė ji, maži jos idealai ir siekimai. Pagaliau, sakoma, rūkoma, kad nepasirodyt atsilikusia, girdi, kas nerūko, ta nemoderniška moteris. Be to, laikraščiuose, gatvės plakatuose, per radio rūkalų fabrikantai daro milžinišką propagandą rūkymo naudai. Rūkoma norint suplonėti, nes nikotinas sumažina apetitą. Rūkymas, moteriai, taip pat ir vyrui, daro didelę žalą. Moteris yra trapesnės kūno sudėties, vadinamoji dailioji lytis, todėl rūkymo pasėkas labiau jaučia, negu vyras. Pagal apskaičiavimus prieita prie išvados, kad tarp 700 susirgimų plaučių vėžio liga tik 9 asmenys buvo nerūkantieji. Rūkančiosios turi žymiai daugiau pavojaus susirgt vėžio liga, nuo 5 — 15 kartų dažniau, negu nerūkančios. Taip pat pastebėta, kad dabar moterys miršta 2 kartus dažniau plaučių vėžiu, negu prieš 20 metų, kada rūkymas tarp moterų nebuvo taip paplitęs. Jeigu žiurkėms patrinama nugara su tabako derva, tai 44 žiurkės iš šimto suserga vėžiu. Rūkymas padidina kosulį, užkimimą, susirgimą anginomis. Taip pat daro žalos širdies kraujagyslėms, rūkymo pasėkoj galima susirgt taip vadinama širdies angina, nuo ko gali įvykt staigi mirtis. Nikotinas padidina kraujo spaudimą, pagreitina pulsą, sumažina skilvio darbą. Tabako dūmuose be nikotino yra įvairių kenksmingų cheminių medžiagų: arseno, įvairių rūkščių, aldehydų ir t. t. Vartojant kandiklius su geriausiais filtrais vistiek apie pusę dūmų patenka į plaučius, nėra filtro, kuris sulaikytų kenksmingas medžiagas. Be to, rūkymas kenkia ir grožiui. Argi derinasi gražus veidas su iš burnos sklindančiu tabako kvapu? Moteris nori būti visada jauna, o dažnai išgirsi jauną moterį kosint lyg kokią senę, tai vis rūkymo padariniai, rūkymo bronkitas.

Rūko mūsų senosios emigrantės, rūko ir naujosios. Prisiminkim, kad namuose, Lietuvoj, mūsų močiutės sengalvėlės nerūkė, visi gyvenom gražioj miškų, ežerų, pievų aplinkumoj, mūsų sielos buvo kilnesnės, idealistiškesnės, nervai ramesni; nereikėjo griebtis cigaretės nervų nuraminimui. Čia emigracijoj pasidarėm taip išlepę moterys ir vyrai, kad nebeturim valios atsisakyti rūkalų, kurie silpnina sveikatą. Daugiau idealizmo, daugiau valios, tada rūkymas išnyks iš lietuvių moterų tarpo. Kai nerūkys moteris, gal mažiau rūkys vyras ir vaikai, nes matys gerą žmonos ir motinos pavyzdį.

Gyd. A. Laucis

SEKMADIENIO RIMČIAI

PAGARBA ŽMOGUI

AR NE PER MAŽAI PAGARBOS ŽMOGUI?..

Daug yra panašumų gyvulio ir žmogaus gyvenime bei palinkimuose, todėl nepaslaptis, kad daug kas tvirtino ir tebetvirtina, kad žmogus skiriasi nuo gyvulio ne savo esme, bet laipsniškai; būtent, žmogus tėra tik labiau išsitobulinęs gyvulys. Buvo net tokių, kurie tvirtino, jog žmogus atsirado iš bezdžionės. Žmogaus protėviai esą bezdžionžmogiai. Tos materialistinės pažiūros įtakoje žmogus buvo nuvertintas. Ant materialistinių pagrindų paremta bolševikinė sistema žmogų naudoja kaip darbo jėgą, nesiskaitydama su jo laisve, sąžine ir visais kitais dvasiniais pradais. Buvo užmirštas pažangos įstatymas moksle, mene, pramonėje, sugebėjimas savo mintis išreikšti kalba, savijautos supratimas, savojo „aš", pareigingumo sąvoka ir visi kiti dalykai, kuriais žmogus esminiai skiriasi nuo gyvulio.

Bezdžionių profesoriai sakosi suradę 123 ar net daugiau panašumų bezdžionės skeleto su žmogaus, bet savu laiku buvęs didelis autoritetas anatomijoj ir fiziologijoj R. Virchow didžiausią panašumą matė tik žmogaus griaučiuose, o kitas mokslininkas J. Ranke nenorėjo nė to pripažinti. Negalėjo įvykti persimainymas bezdžionės rankos į žmogaus koją, persimainymas griaučių ir raumenų nuo stataus vaikščiojimo, nes kaip Dr. Bumüller tvirtino „tarp žmogaus kojos ir bezdžionės kojos yra didžiausi skirtumai" (Mensch oder Affe, p. 25). Dr. Bumüller, suskaičiavęs devynis skirtumus tarp žmogaus ir bezdžionės, sako: „Nėra kito sutvėrimo gyvulių pasaulyje, kuris taip daug ir taip svarbių skirtumo žymių parodytų, kaip žmogus ir bezdžionė" (pusl. 33). Nieko gudresnio mokslo srityje neparodė nei Neandertal kaukuolė, kuri buvo iškasta 1856 m., Engis kaukuolė, Cro-Magnon kaukuolė ir kitos iškastosios žmogaus liekanos.

R. Virchow, neabejotinas autoritetas tame klausime, sakė: „Tyrinėdami ketvirtos gadynės iškasto žmogaus liekanas, kurios turėjo sudaryti artimiausią kilmės eilę mūsų pirmiesiems protėviams, randame tą patį žmogų, kaip ir mes". (Die Freiheit der Wissenschaft, p. 30-1). Tas pats Bumüller, baigdamas straipsnį apie žmogaus kilmę, išsireiškia: „Lig šiol dar yra gamtos mokslui paslaptis, iš kur žmogus atėjo" (Die Urzeit des Menchen, p. 221). Šiandien jau nei vienas rimtas mokslininkas neteigi, kad pav. šunys ar kiti gyvuliai turi protą. Tiesa, jie turi pojučių pažinimą, bet anaiptol ne dvasinį. Pojūtinis pažinimas yra materialinio pobūdžio, tuo tarpu dvasinis pažinimas visai kas kita. Šuo ir kiti gyviai pažįsta atskirus vienetus, esančius laike ir erdvėje, kurių supratimas pasireiškia tik per pojūčių atmintį ir pagal pojūtinių vaizdų jungimo dėsnius. Bet čia nėra jokio mąstymo. Žmogaus protas siekia kur kas toliau. Nemažiau juokingas tvirtinimas buvo apie žmogų, jog galvojimas yra ne kas kita, kaip tik smegenyse veikiąs fosforas; žodžiu, grynai materialistinis galvojimo proceso išaiškinimas. Nagrinėjant per ilgą laiką panašius dalykus, nenuostabu, kad mažiau galvojančiam žmogui susilpnėjo žmogaus vertės pajautimo sąvoka.

Tačiau sveikoji filosofija visai ką kita sako apie žmogų. "Ir Dievas sutvėrė žmogų pagal savo paveikslą; pagal Dievo paveikslą jį sutvėrė; sutvėrė juodu, vyriškį ir moteriškę" (Prad. 1, 27).

Panašumą tarp Dievo ir žmogaus negalime kitaip išaiškinti, kaip prileidžiant, kad žmogus turi ką nors dvasinio. Dievas nėra medžiaginis, taigi panašumas nėra medžiaginiame prade, bet dvasiniame, remiantis šv. Raštu. O jei persikelsime į Tikėjimo sritį, panagrinėsime, ką jis sako apie žmogų, palikę bet kokius filosofinius kad ir sveikus išvedžiojimus, tai pamatysime, kad turėsime pripažinti, jog žmogus kaikuriais atžvilgiais praneša net pačius angelus, grynąsias dvasias, kaip pav. kunigystės sakramento galia. Įsimąstymo stoka į žmogaus esmę, į jo sudievinimą priveda prie materialistinės pažiūros ir tada sumažėja pagarba žmogui, ta esminė sąlyga įeiti į kitą ir jį pamilti krikščioniška meile.

BRANGINKIM TAI, KĄ KITAS BRANGINA!..

Neretai pasitaiko gyvenime buvoti sau nelygių žmonių draugijoje. Vieną kartą patenkame į vaikų vaišes kokio gimtadienio proga, kitą kartą tenka atsidurti pagyvenusių žmonių draugijoj, trečią kartą — inteligentų. Nors žmogus esti tas pats visais tais atvejais, tačiau jo elgesys turėtų būt nevienodas. Draugaujant su vaikais, tenka nusileisti iki jų galvosenos ir elgsenos; su seneliais elgiamės visai kitaip, o inteligentų draugijoj — vėl kitaip. Žodžiu, žmogus turi prisitaikyti prie esamų sąlygų, prisitaikyti prie žmogaus, su kuriuo turi reikalą.

Kas buvo pasakyta apie prisitaikymą bendravime, tas lygiai tinka ir dalykų vertinime. Vaikas vertina gražų akmenėlį daug daugiau, negu kokį kitą negražų, nors ir brangų dalyką; centus daugiau nega popierinius pinigus. Jaunuoliai dalykų vertinimo mąstą turi jau kitokį, o suaugę ir išprusę žmonės — dar kitokį. Susiduriant su įvairaus amžiaus, su įvairaus išsilavinimo ir pažiūrų žmonėmis, privalome nusileisti iki jų mąstymo ir elgsenos, taip pat ir branginti tai, ką jie brangina, nors tikrumoje tie dalykai turėtų ir kitą objektyvią vertę. Nekalbėsime su jaunuole 18 metų apie lėles, bet apie pirmosios meilės grožį ir branginsime jos jausmus, jeigu iš vis branginam tą asmenį ir save pačius. Tas dėsnis tinka bet kokio luomo žmonėms. Kartais stebimės, kaip dideli žmonės mokėdavo nusileisti iki paprasčiausio kūdikio ir branginti jo padirbtą molinį kiškiuką.

Pasitaiko taip pat gyvenime, ir gal neretai, kad jaunuoliai, mums labai artimi, išduoda pačias giliausias širdies paslaptis. Atskleidžia tai, kas jiems brangiausia. Mes gerbdami ,net gal mylėdami, besąlyginai mumis pasitiki, o pasitikėdami, patiki ir pačias giliausias širdies paslaptis, giliausius jausmus. Bet ar mes juos branginam?.. Mes, sužinoję tą gilią jų paslaptį, be jokių rezervų atskleidžiame kitam, ir tai tam, kuris tos patikėtos paslapties nemoka suprasti. Šventas dalykas esti sutiekinamas, suniekiramas neretai ir pats paslapties perdavėjas. Ginsta nepasitikėjimas ir pamažu atsiranda didelė praraja, skirianti visus. Atrodo, kad čia buvo bloga valia, bet gilumoje tai tik paprastas nesusipratimas, kilęs iš neapgalvoto nebranginimo viens kito jausmų. Tokių pavyzdžių pilna gyvenime, bet žaizdos užgydomos, kai vėl grįžta viens kitu pasitikėimas ir kito jausmų branginimas, nežiūrint, kad tas reikalautų aukos, nuolaidumo.

Mokėdami įeiti į kitus ir branginti tai, ką kiti brangina, suprasdami viens kitą, prašalinsime ne vieną prarają, kuri mus skiria, o gal kartu atrasime ne vieną širdį, kuri buvo mumyse.

A. Klevelis

TĖVO PASKIRTIS...

(Atkelta iš 4 psl.).

to įtaka. Intuicija ir tinkamas momento supratimas turi tėvams pasakyti, kur reikalingas geras žodis ar stipri tėvo ranka, kartais taip reikalinga jau pernelyg savarankiškam jaunimui suvaldyti. Svarbu, kad tarp tėvo ir motinos viešpatautų meilė, bendrų interesų supratimas ir begalinis pasitikėjimas vienas kitu. Pagaliau tėvas turėtų rasti laiko ir noro įsigilinti į savo pareigas ir savo šeimos narius, o ne būti tarytum siena į kurią atsimuša gražiausi žmonos ir vaikų jausmai.

VISIEMS ATEITININKAMS SENDRAUGIAMS

Ateitininkų Federacijos Valdyba 1955 gruodžio 9 d. posėdyje, kartu su Ateitininkų Šalpos Fondo Valdyba, svarstė ateitininkų šalpos reikalus ir nutarė Ateitininkų Šalpos Fondo veiklą priderinti prie naujos Ateitininkų Federacijos Konstitucijos Str. 36 — 42.

Tame pačiame posėdyje Ateitininkų Federacijos Valdyba, pasiremdama Ateitininkų Federacijos 40 konstitucijos str., sudarė ir trejiems metams patvirtino naują Ateitininkų Šalpos Fondo Valdybą tokios sudėties: **Prel. J. Balkūnas**, Fondo Valdytojas, **Dr. B. Radzivanas**, valdytojo pavaduotojas, **P. Minkūnas**, sekretorius, **Z. Jurevičius**, iždininkas, **P. Vainauskas**, valdybos narys. AŠF Valdyba 1956 vasario 28 d. priėmė A. Š. Fondo veiklos statutą, kurį Federacijos Valdyba 1956 kovo 6 d. posėdyje patvirtino. Fondo Valdyba savo kadenciją pradėjo balandžio 1 d.

Nuo šiol AŠ Fondas veiks Ateitininkų Valdybos žinioje ir telks lėšas paremti mokslus einančiam ateitininkiškam jaunimui, kuris veikliai pasireiškia lietuvių katalikų visuomenėje. Visos katalikiškos visuomenės rūpestis turi būti ateitininkijos širdis — mokslus einantis katalikiškas jaunimas. Mokslus einančio jaunimo eilėse brosta ateities veikėjai. AŠF Valdybos, o kartu ir visų ateitininkų sendraugių uždavinys, rūpintis ir sudaryti sąlygas visiems ateitininkams studentams bei moksleiviam tęsti mokslus juo labiau tiems, kurie dėl lėšų stokos turėtų palikti universitetus suolą ir eiti dirbti į fabriką. AŠF nariais, pagal naują Ateitininkų Federacijos Konstituciją, tampa VISI ateitininkai sendraugiai. Fondo nariu gali būti taip pat kiekvienas ateitininkas ir kiekvienas katalikas AŠF statuto numatyta tvarka.

Be to, AŠ Fondas gali turėti garbės narių (mecenatų). Juo gali būti kiekvienas fizinis ar teisinis asmuo, paaukojęs fondui ne mažiau kaip penkis šimtus dolerių arba jų atitinkmenį kita valiuta. Gi fondo nariais rėmėjais gali būti taip pat kiekvienas fizinis ar teisinis asmuo, paaukojęs fondui ne mažiau kaip šimtą dolerių ar kita valiuta. Fondo Valdyba ateitininkams sendraugiams ir kitiems fondo nariams nustatė metinį mokestį 3 dol. Fondo valdyba mano, kad tai nėra nepakeliama pareiga. AŠF Valdyba šiuo pirmuoju savo aplinkraščiu kreipiasi į visus ateitininkus sendraugius ir visą katalikišką visuomenę, prašydama jos darbą paremti ir materijaliai ir moraliai.

Studentai bei moksleiviai ateitininkai, norį gauti iš AŠF mokslui eiti finansinės paramos, prašymus siunčia AŠ Fondo Valdytojui: Prel. **J. Balkūnas**, 64-13 56th Rd., MASPETH 78, L. I., N. Y., statuto numatyta tvarka.

Nario mokesčius ir kitus Fondui įnašus visi nariai prašomi siųsti AŠ Fondo iždininkui: **Z. Jurevičius**, 472 CLEVELAND St., BROOKLYN 8, N. Y.

Ateitininkų Šalpos Fondas per savo veikimo laiką nuo 1948 m. yra sušelpęs per 30 studentų ateitininkų JAV, Kanadoje, Vokietijoje bei Pietų Amerikoje. Tam reikalui yra išleidęs apie 10.000 dol.

Iki šiol AŠ Fondo nariais buvo tik apie 200 ateitininkų sendraugių. Tuo tarpu ateitininkų sendraugių JAV ir Kanadoje yra apie 700.

AŠ Fondo Valdyba, pasitikėdama, kad nuo šiol visi ateitininkai sendraugiai savo pareigą uoliai atliks ir savo įnašus AŠ Fondui sumokės, nutarė įnašų mokestį sumažinti iki 3 dol. ir ateitininkiško mokslus einančio jaunimo šalpos naštą paskirstyti ant visų ateitininkų sendraugių pečių. Ta našta bus visiems lengvesnė ir susidarys reikiama suma ateitininkiškam jaunimui paremti.

Mes nuoširdžiai tikime, kad visų bendras darbas ir gilus reikalo supratimas mums palengvins eiti pasimtas pareigas ir sudarys galimybes atlikti tuos uždavinius, kuriems AŠ Fondas yra skirtas.

Šis aplinkraštis yra siunčiamas visiems ateitininkams sendraugiams ir studentams. Ateitininkiškas solidarumas reikalauja, kad į AŠ Fondo Valdybos prašymą atsilieptų visi ateitininkai sendraugiai ir savo įnašais paremtų mokslus einančio ateitininkiško jaunimo šalpą.

Priimkite mūsų gilią pagarbą ir nuoširdžią padėką už visokeriopą paramą mūsų darbe.

Prel. JONAS BALKŪNAS,
Fondo Valdytojas
Dr. BRONIUS RADZIVANAS,
Valdytojo pavaduotojas
PETRAS MINKŪNAS,
Sekretorius
ZENONAS JUREVIČIUS,
Iždininkas.
PRANAS VAINAUSKAS
Narys

Kas pasakojama apie Sibirą

Intoje iš lietuvių laikomi daugiausia įartinieji partizanine veikla. Iš jų yra labai daug mirę ir tebeserga džiova. Intoje esti tokių pūgų, jog einantieji kur nors keliu kartais visai užpustomi. Vasara ten labai trumpa, o žiema — ilga. Vasarą naktis ir diena beveik vienodo šviesumo, o žiemą teprašvinta tik apie vidurdienį.

Vologodsko krašte tremtiniai, tiek vyrai, tiek moterys, turi dirbti darbus sniege iki kaklo.

Vorkutos ir kitose darbo stovyklose grįžusieji į Vakarus yra sutikę visą eilę iš Vakarų grąžintųjų po karo Sovietų piliečių. Ten yra ir vėliau buvusiųjų Rytų zonos aukštų karininkų bei kitų pareigūnų. Įtartieji streiko organizavimu Vorkutoje buvo suimti. Jų daugelis išsiųsti į Vladimiro kalėjimą, bet vėliau dalis vis dėlto grįžo. Administracijos pageidavimu skatinama steigti savus chorus ir net orkestrėlius. Dabar instrumentus jau parūpina pati administracija. Vorkutos chore ir orkestre uoliai dalyvauja taip pat mūsų tautiečiai. Moterims Vorkutoje sunkiau dirbti, nes neįstengia atlikti tiek darbų, kiek vyrai. Vienas iš Vorkutos pabėgęs mūsų tautietis buvo pagautas už 1.000 km nuo Vorkutos ir labai sumuštas. Bet grįžino vis dėlto gyvą. Į Vorkutą buvo atsiųstas ir vienas Rytų zonos vokietis tapytojas. Užuot siuntusi į kitus darbus, administracija, norėdama pavaišduoti savo „didelę menui meilę", pavedė jam piešti paveikslus. Valgyklai jis nupiešė Vorkutos stovyklą su visomis užtvaromis, sargybų bokštais, kulkosvaidžiais, šunimis etc., o apačioje dailiai meniškai įrašė sakinį, paimtą iš Sov. Sąjungos plačiai dainuojamos dainos „Aš nežinau kito tokio krašto, kur taip laisvai alsuotų žmogus"... Autorius už tai buvo nubausras 3 paromis arešto ir įgrūstas į vienutę. Paskum pradėjo varyti į darbus, bet vėliau vėl leido jam verstis tik tapyba. Tada jis piešė vienas gėleles...

Abeze kalinamas Vokietijos komunistas Max Baumann mėgino kelis kartus pabėgti, bet galiausiai buvo sugautas ir pašautas. Už pasakymą, jog Sov. Sąjungoje yra daugiau klasių nei privataus kapitalizmo kraštuose, jam buvo pridėta 15 metų papildomai. Vokiečių komunisto Taehlmano šoferis buvo įkištas į Saratavo kalėjimą, kur sudaužė savo celę.

Sibire kolchozuose labai branginami gyvuliai. Neretai administracijos pareigūnai pasako, jog verčiau temiršta 5 kolchozininkai nei nustimpa viena avis. Įtarę „grobstant bendruomeninį turtą", bolševikai, padarę kratą pas lietuvę Jocienę, rado apie centnerį javų ir nustatė, kad jie "įgyti neteisėtų būdu". Už tai teismas ją nubaudė 10 metų priverčiamųjų darbų, o skelbdamas sprendimą teisėjas dar pridūrė: jei ji būtų buvusi teisinga moteris, tai ir Sibiran nebūtų buvusi ištremta... Bet kada tenykštis sekretorius išeikvojo 800 rublių, tai tegavo vos 4 metus, o kaip partinis buvo visai atleistas nuo bausmės. Tokia tai bolševikinė lygybė prieš įstatymus...

Sovietinė santvarka ir jų teismai stengiamasi visokiais būdais pašiepti. Vienas iš mėgstamiausių šiuo metu pašaipos objektų yra dabartinis Sovietų kultūros ministeris Michailovas. Apie jį pašaipininkai pasakoja tokį „tikrą atsitikimą": sovietinės kultūros ministerijos koridorium lekia žmogus, visa gerkle šaukdamas: „Michailovas kvailys! Michailovas kvailys!" žmogus suimamas, atiduodamas į teismą ir nubaudžiamas 23 metais priverčiamųjų darbų. 3 metai paskiriami už ministerio įžeidimą, o 20... už valstybinės paslapties išdavimą.

JAV ambasada įteikė Sovietų vyriausybei notą, kuria prašoma išsamesnių žinių apie Sovietų Sąjungoje laikomus amerikiečių karius ir civilius. Apie juos amerikiečių įstaigoms suteikė žinių grįžę į laisvuosius Vakarus buvusieji vokiečių ir kitų tautybių belaisviai. Amerikiečiai reiškia nuomonę, jog Sovietuose laikomos taip pat įgulos 1952 m birželio 13 d. Baltijos jūroje nukritusio amerikiečių lėktuvo ir kito lėktuvo — prie Kamčatkos. Pirmojo lėktuvo 8 įgulos nariai amerikiečiai buvę pastebėti Vorkutos stovykloje, kur jie buvo uždaryti, kai buvo nuteisti už tariamąjį špionažą ligi 25 metų kalėjimo. Galimas dalykas, jog Sovietuose esą ir daugiau laikomų amerikiečių, ypač patekusių bolševikams į nelaisvę per Korėjos karą.

VOKIEČIŲ VYRIAUSYBĖ ATMETĖ NEPAGRĮSTUS SOVIETŲ PUOLIMUS

APIE PABĖGĖLIUS SKLEIDŽIAMOS BIAURIOS PROVOKACIJOS

(E). Visi žino, kad iš Vokietijos kas norėdamas gali laisvai visur išvykti. Niekam nedraudžiama, jei tik nori, vykti ir į Sov. Sąjungą. Vis dėlto bolševikai stengiasi savo leidiniuose vaizduoti, lyg Vak. Vokietijoje būtų tariamai „persekiojami tie tarybiniai piliečiai, kurie nori grįžti į tėvynę"... O tuos tariamus „persekiojimus" ne tik leidžianti, bet ir skatinanti Vak. Vokietijos vyriausybė. Grubesnio melo greičiausiai negalima nė išgalvoti. Tačiau, nepaisant to, bolševikinės „Izvestijos" ir kiti laikraščiai stengiasi įrodinėti, jog Vak. Vokietijos vyriausybė „netesianti savo pažadų", neduodanti bolševikams **Vak. Vokietijos teritorijoje gyvenančių pabėgėlių sąrašų, taip pat nesuteikianti sovietinės ambasados „beudradarbiams galimybės aplankyti TSRS piliečius"**, nepadedanti kaip to norėti bolševikai, „organizuoti ambasados bendradarbių susitikimus su tarybiniais piliečiais" etc. Esą, tokie „kandidatai norį grįžti" sumušami emigrantinės organizacijos „persekiojančios" apsisprendusius grįžti etc. Net ir karikatūrose ar paveikeluose vaizduojama, kaip tremtiniai ir vokiečių policininkai mušą ar suimą „norinčius grįžti namo", kurie „visokiais keliais tiesiog veržiasi į gimtinę"... Visi, kurie žino, kaip yra iš tikro, negali atsistebėti, jog taip būtų per akis meluojama.

Vokiečių vyriausybė nauja nota Sovietų vyriausybei atmetė tos pareikštus kaltinimus, jog Vak. Vokietijoje Bonnos trukdoma grįžti "į tėvynę civiliams rusų piliečiams". Tos rūšies kaltinimai Vokietijos Federalinei Vyriausybei buvo pareikšti š. m. gegužės 14 ir 19 dienomis sovietinėse notose. Vokietijos Federalinė Vyriausybė savo atsakyme pabrėžia, jog nėra nė mažiausio įrodymo, kad sovietiniai pabėgėliai būtų prieš savo valią sulaikomi Federalinėje Vokietijos Respublikoje. Sovietų vyriausybės įteiktieji norinčių grįžti sąrašai nustatyta tvarka patikrinami.

Rytiniame Berlyne įsikūręs žinomasis Michailovo komitetas, kaip rašoma vokiečių spaudoj, stengiasi savo veiklą suintensyvinti. Šiuo metu ypač rūpinamasi juo daugiau bolševikinių agentų infiltruoti tarp pabėgėlių organizacijų ir išgauti dar daugiau sąrašų. Pagal „Sniego" operacijos direktyvas buvo pasiųstas į Vakarų Vokietiją buv. Maskvos universiteto profesorius Dubikovas, bet jį Vokietijoje suėmė. Tada ir Michailovas visiškai jo išsigynė. Tik jo organas pasigyrė, kad „patriotinių žygių dėka" buvusi išgauta svarbi kartoteka.

— * —

■ **300 lietuvių "užsienio turistų".** Vilniaus radijas 1956. VIII. 20 paskelbė, kad ir „daugelis T. Lietuvos piliečių praleido savo atostogas užsienyje. Apie 300 turistų šiemet pabuvojo Lenkijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Suomijoje ir kitur". Taip pat apie 20 „Lietuvos darbo žmonių" išvyko į kelionę aplink Europą motorlaiviu „Pobeda", 35 turistai — susipažinti su Čekoslovakijos įžymybėmis. Vasarą, skelbiama, bus suorganizuotos kelionės į Švediją ir Norvegiją, i „liaudies demokratines šalis", o metų pabaigoje numatoma kelionė į Indiją. Grupė Kauno projektavimo instituto inžinierių antroje liepos mėnesio pusėje pasiųsti į Suomiją, taip beut skelbiama per Vilniaus radiją. Tik klausimas, kiek tarp tų visų tariamųjų „turistų" iš Lietuvos yra tikrųjų lietuvių, o ir tarp tų pačių ar yra nors vienas "neatrinktas"... Tuo būdu, matyti, bolševikai mėgina sudaryti įspūdį, jog dabar jau esą galima laisvai ir iš Lietuvos su „turistinėmis kelionėmis" vykti visur į laisvąjį pasaulį...

— * —

■ **Australijos lietuvė balerina Regina Plokštytė**, š. m. rugpjūčio 18 d. paskutinį kartą šoksianti Norwoodo rotušėj „Astoj" svarbiausią vaidmenį, išvyksta toliau baleto studijų tęsti į Angliją.

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCINĖ KOMISIJA

NAUJAS SKAUTŲ VERBAVIMO METODAS

Pereitame šio laikr. nr. mūsų skyriaus skiltyse buvo rašyta apie naujus skautavimo metodus, o čia noriu trumpai paliesti atsiradusius naujus, gana įdomius ir originalius skautų narių verbavimo metodus.

Kaip paprastai karas ir nenormalios pokarinės gyvenimo sąlygos žmonijos išmaningumui atveria duris. Taigi Prancūzijos vyr. skautų tarpe po šio antrojo pasaulinio karo pasireiškusi ir smarkiai paplitusi nauja skautavimo šaka, kuri pačių prancūzų yra vadinama „Raiders scouts", sulietuvinus tai būtų „skautai kovotojai".

Jų pagrindinis šūkis yra: eik ir ieškok progos padaryti gerąjį darbelį. Šis skautavimo būdas Prancūzijoje yra pasidaręs labai populiarus. Į jį yra atkreipęs savo dėmesį ir Tarptautinis Skautų Biuras.

Labai įdomus yra šio skautavimo naujų narių ir naujų vienetų steigimo būdas: į kurią nors vietovę, numatytą miestelį ar gretimą kaimą, kuriame dar visiškai nėra jokio skautų vieneto pasiunčiami „raiderių" draugovės keli skautai - kovotojai. Ten jie nuvykę sušaukia virš penkiolikos metų amžiaus berniukus ir kelių dienų laikotarpy šiems išaiškinami ir įdiegiami pirmieji pasaulinės ir Prancūzijos pagrindai. Po to iš jų pačių tarpo išrenkamas vienas sumanesniųjų — vadovas ir šis naujasis vienetas paliekamas tolimesniam savistoviam gyvenimui, palaikant ryšį su jį įsteigusių „raiderių" draugovės štabu.

Taip Prancūzijoje pamažu diena iš dienos vis kitoje naujoje vietoje plinta skautiška idėja. Ir reikia manyti, kad Prancūzija greitu laiku pralenks visas kitas tautas skautų skaičiumi.

S. Babronis

Latvių Skautų latviškasis auklėjimas

Latvių skautų vadovybė tremtyje ypatingą dėmesį kreipia į latviškojo auklėjimo sustiprinimą skautiškoje veikloje. Šį darbą skatina ir latvių skautų tremties šūkis: „Pasaulio platybėse augsim vieningi — Latvijai!".

Latvių skautų vienetai veikia JAV, Anglijoje, Australijoje, Argentinoje, Danijoje, Kanadoje, Švedijoje ir Vokietijoje. Daugumas vienetų yra įsiregistravę į atatinkamas vietines skautų organizacijas ir todėl berniukai privalo atlikti visus vietinių organizacijų programinius reikalavimus. Kadangi didžiuma praktinio skautamokslio, kaip palapinių statymas, stovyklavimas, mazgų rišimas, kompaso vartojimas, pirmosios pagalbos teikimas ir kt., yra tarptautinio pobūdžio, todėl latvių skautų vadams nebetenka rūpintis šių praktinių programų tvarkymu.

Tačiau, kad latvių berniukai būtų ne vien tik geri skautai, bet taip pat ir geri latviai bei ištikimi savo tautos vaikai, latvių skautų vadovybė yra paskeibusi plačią latviško skautų auklėjimo programą. Ši programa apima: a) latvių kalbos mokėjimą, skaitymą, rašybą, kalbėjimą, literatūrą), b) gimtojo krašto pažinimą (geografiją, praeitį, etnografiją, tautos veikėjus), c) giminystės ryšių stiprinimą (draugus, latvių bendruomenę, Latvijos atstovavimą).

Programa paskirstyta į tris laipsnius. Skautas, išlaikęs atatinkamus programos laipsnio egzaminus, turi teisę nešioti prie uniformos kaklaryšio specialų tautinį ženklelį.

Kaip skautų vadovybė yra pramačiusi įgyvendinti šią programą?

Latvių kalbos mokėjimo sustiprinimui rūpintis, kad skautai lankytų vietinę latvišką šeštadieninę ar sekmadieninę mokyklą. Skautų vadai privalo mokykloje įgytas žinias sustiprinti, pritaikant skautiškojo veikimo metodus, kaip žaidimus, varžybas, kliūčių lenktynes ir kt. Kur reikia, skautų vadai privalo patys dėstyti latvių kalbą mokyklose, o kur nėra mokyklos — aprūpinti skautus latvių kalbos vadovėliais ir kontroliuoti jų savarankiškas studijas.

Gimtojo krašto pažinimo programą einant rūpintis sudaryti pilną Latvijos, latvių tautos ir gyvenimo nepriklausomoje Latvijoje vaizdą.

Giminystės ryšių stiprinimą vykdant, skautai turi įsisąmoninti, kad šeima ir giminė yra tautos pamatas; kad kiekvienas turi ne tik reikalavimų savo šeimai ir giminei, bet taip pat ir pareigų.

Latvių bendradarbiavimo stiprinimo darbą dirbant skautai turi, kaip jau pats tremties šūkis sako, padėti pasaulio platybėse išsisklaidžiusiai latvių jaunuomenei užaugti vieningiems. Išryškinama bendradarbiavimo reikšmė ir galybė, aukštai įvertinamas be atlyginimo dirbimas bendriems reikalams, pasiaukojimas, pagarba veikėjams. Skautai turi suprasti, kad iš kiekvieno jo pasielgimo bus sprendžiama apie visą latvių bendruomenę.

— o —

Š. m. liepos mėn. 22 d. vengrų kolonija Argentinoje minėjo 500 metų sukaktį išlaisvinimo Belgrado iš turkų jungo, kur 1456 metais liepos mėn. 22 d. jiems buvo suduotas mirtinas smūgis ir nuskandintas didžiulis turkų laivynas daug silpnesnio vengrų laivyno. Šis mūšis vengrų vadinamas Nandorfehervar mūšiu.

Iškilmės buvo pradėtos iškilmingomis pamaldomis Katedroje, kurioje dalyvavo didelis skaičius organizuotos vengrų visuomenės tautiniuose rūbuose su savo organizacijų vėliavomis.

Į iškilmingas pamaldas buvo pakviestos visos tautybės esančios už geležinės uždangos.

Pamaldose dalyvavo ir Argentinos valdžios atstovai.

Lietuvius su tautine vėliava atstovavo nemažas mūsų tautiečių būrys suvažiavęs iš įvairių vietovių.

Skautų organizaciją atstovavo s. v. kand. Algis Lesniauskas.

— * —

Liepos 20 dieną sknt. Gen. T. Daukantas skaitė skautams vyčiams paskaitą „Laivininkystė ir jos reikšmė Lietuvos gyvenime".

Prelegentas labai plačiai ir vaizdžiai nupiešė sunkią laivininkystės vystymosi stadiją ir jos atliktus didelius uždavinius Lietuvos ekonominiame gyvenime ir ypatingą jos reikšmę ateity.

Be to, generolas pabrėžė didelę pagelbą kuriantis mūsų laivynui jūrų skautų, kurie buvo pirmieji jūrininkai ir vadai šio gimstančio laivyno, ir to laivyno atsiradimui garbė tenka mūsų moterims „Birutietėms".

— * —

Vyr. Skaučių kand. sueiga turėjusi įvykti š. m. liepos mėn. 25 d. dėl sesės N. Jablonskytės sunkios ligos buvo atidėta į rugpiūčio mėn. 25 d. Šiuo metu sese vyr. sk. kand. N. Jablonskytė jau baigia sveikti ir greitu laiku vėl pasirodys viešumoje.

— * —

Š. m. rugsėjo mėn. 9 dieną bus švenčiama tautos šventė, kurią ruošia Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje.

Šios šventės programoje yra pakviesti dalyvauti ir skautai.

— * —

Š. m. rugpiūčio mėn. 16 d. įvyksta visų Argentinos lietuvių organizacijų pasitarimas. Skautus šiame pasitarime atstovaus draugininkas S. Babronis.

— * —

VASARIO 16 GIMNAZIJAI AUKOJO:

Kordobos lietuvių šeštadieninė mokykla per p. J. Kuncaitienę $ 167.

Po 100 pezų aukojo: Arg. Liet. Bendr. Avellanedos Apyl., Moterų ir Mergaičių „Birutės" draugija, Tėvai Marijonai ir B. Rastauskas.

Po 20 pezų aukojo: Arasimavičius K, Gaidamavičius St., Naujokas Andrius, J. Jankauskas, Est. Jankewicz, Guillermo Thalusen, V. Rastauskas.

Po 10 pezų aukojo: Kirstukas, Lukšas Antanas, Vincas Jokubauskas, Motekūnas A., Veliuona V., Kemežys V., Litvinavičius Pr., Leščinskas Alf., Sadauskas J., Donys, Daugirdas, Marenholcas St., Kanapinskas, Barauskas P., Naruševičius J., Šimkus Alf., Keršys J., Zakšys L., Bračiulis Vl., V. M. Varškys, Matusas, Matulaitis J., Petrauskas A.

LANUS OESTE

PADĖKA

Susivienijimas Liet. Argentinoje širdingai dėkoja Berisso Liet. Kat. Saviš. Draugijai „MINDAUGAS" centro valdybai už bendradarbiavimą ir artistams — p. p. Jurgiui Stočkūnui, Joanai Stočkūnienei, Irenai Mažuikytei, Nelidai Marcinkevičiūtei, Antanui Jociui, Nelidai Stašytei, Mikui Žagrakaliui ir meno grupės vadovui p. Pranciškui Stroliai už gražiai suvaidintą veikalą „JAUNIKIS IŠ KAUNO". Tuo pačiu linkime, kad užmegsti draugiški tarpusavio kultūrinio bendravimo ryšiai visados pasiliktų tokie nuoširdūs ir draugiški.

Vladas Šimoliūnas,
Susiv. Liet. Arg. pirm.
Gillermo Barsauskas,
sekretorius.

PASIKEITĖ SLA PIRMININKAS

Buvusiam SLA pirmininkui V. Šimoliūnui išvykstant į Š. Ameriką ir dėl to atsisakius nuo pirmininko pareigų, buvęs vicepirmininkas Julius Ascila yra išrinktas pirmininku, o vicepirmininku — Leonas Ribickas. Centro valdybai papildyti, mirus jos nariui J. Žabarauskui, įėjo Paskazijus Sereika ir Stasys Majauskas (tėvas).

TEMPERLEY

*** Rugpiūčio 26 d. Temperley lietuviams bus pamaldos N. S. del Huerto koplyčioje.**

MALONI SUKAKTIS

Agnietė Sideravičiūtė ir Jonas Černiauskai rugpiūčio 11 d. minėjo savo vedybų 25 metų sukaktį nuosavuose namuose c. San Pedro 454, Temperley. Į šį jaukų lietuvišką balių buvo pakviesti p. p. Černiauskų giminės ir artimieji — Petras Černiauskas su Ponia ir sūnumi Petru, studentu, Petras Makarevičius, p. T. Ramanauskienė, K. Kisielius su šeima, B. Sukarevičius su Ponia, A. Žvaliauskas su šeima ir žentu, p. Salomėja Gotcaitienenė su šeima ir anūku, p. K. Pačėsienė, p. Maria S. de Ojeda, V. Bartulis, Jurgis Kabašinskas, M. Hucal su šeima, J. Šimėnas su Ponia, V. Balčiūnas su Ponia, A. Repečka su Ponia, C. A. Barbuti, K. Basgall, Balso red. K. Norkus, J. Kirstukas, A. Šantaras, B. Platakis ir kt.

Prie vaišių stalo buvo pasakyta jautrių kalbų ir linkėjimų ir Sukaktuvininkei gausiai apdovanoti. Šokiai ir linksma lietuviška nuotaika jautėsi dėl šeimininkų nuoširdumo ir V. Balčiūno su Ed. Radionovu linksmos muzikos ir liet. dainų. Vaišės tęsėsi net iki rytojaus dienos, skambant lietuviškai dainai ir muzikai. — K.

MONTEVIDEO

PAKILO LIET. BAŽNYČIOS VARPAI

Rugpiūčio 7 d. yra istorinė Jėzuitų vienuolijai, nes tą dieną Pop. Pauliaus III buvo patvirtinta Jėzuitų regula ir sukako 406 metų nuo šv. Ignoto mirties. Yra istorinė diena ir Urugvajaus lietuviams, nes tą dieną pakilo keturi varpai į Montevideo lietuvių bažnyčios bokštą. Pirmasis varpas sveria 419 kilogramų, antrasis — 244 kg., trečiasis — 169 kg. ir ketvirtasis — 122 kg. Pirmieji du varpai yra Eduardo ir Konstancijos Jusių dovana, trečias — Katalikių Moterų Sąjungos ir ketvirtas — Barboros Lastauskienės dovana.

Šiame istoriniame įvykyje dalyvavo Šv. Kazimiero Seserys, vyks-

Montevideo liet. kolonijos atstovė įteikia gėlių puokštę p. K. Runimui po gražiai pavykusio vaidinimo, kurį išpildė svečiai iš Buenos Aires.

tančios iš Š. Amerikos į Argentiną, ses. M. Angelika ir Ses. M. Elenisa, vietos kunigai — parapijos klebonas kun. J. Bružikas S. J., kun. J. Venckus S. J., kun. J. Giedrys S. J. ir kun. P. Daugintis S. J. Varpus kėlė vyrų būrelis, kuris po sunkaus darbo buvo pavaišintas asado. Viešnios iš Š. Amerikos džiaugėsi, galėdamos dalyvauti šioje gražioje ir reikšmingoje šventėje, ir palinkėjo, kad šie varpai kaip Dievo balsas šauktų į Marijos šventovę melstis ir garbinti mūsų dangiškąją Motiną.

KUN. PR. GARŠVAI

dėl jo tėvelio ANTANO GARŠVOS mirties reiškia nuoširdžią užuojautą

Dalia, Natalija ir Antanas Šantarai

POLITINIAI "TURISTAI"

(E). **Tarianieji Sovietų „turistai"** buvo pasiųsti į Vakarus specialiu turistams skirtu laivu "Pobeda". Iš tikro tai yra iš vokiečių Dancige atimtas laivas „Tiberia". Kiekvienas bolševikinis "turistas" už dvi savaites trukusią kelionę gavo užsimokėti po 3.500 rublių. Atvykę į Vakarus, "turistai" taip pat užsikretė "buržuaziniais papročiais". Pvz. Romoje į Fontana di Trevi keliautojų įpročiu metė rusiškąsias kapeikas, mėgindami savo „laimę", išvertę akis spoksojo, kaip popiežius laimino prie šv. Petro bazilikos tikinčiuosius ir kita. Jau prieš 6 mėnesius, pasirodo, italų — sovietų draugystei skatinti draugija buvo painformavusi Italijos kelnerius, kad šalia anglų ir vokiečių kalbos taip pat išmoktų bent kelias frazes ir rusiškai.

Sovietiniai "turistai" buvo ypač susižavėję buržuazine Capri sala, kur taip pat teko jiems išvysti „gražiausią pasaulyje meilės porą" — Windsoro hercogą ir hercogienę, atplaukusius elegantiškąja „Calisto" jachta. Tačiau tas susitikimas, kaip saipomasi, labai tiko prie naujojo kurso. Buvo parodyta ir Capri saloje esanti Villa Spinola, kur ilgesnį laiką gyvenęs Maksimas Gorkis ir kur prieš Firmąjį Pasaulinį karą Leninas, Trockis ir dabar iškeiktasis Stalinas buvo susirinkę į "revoliucinį konventą". Kadangi Sovietų "turistai" turėjo ne per daug lyrų "arbatpinigiams", tai vietoj jų **visiems kišo komunistinius ženklelius su kūju ir plautuvu, taip pat Picasso „Taikos karvelį".** Kad ta jų "turistinė kelionė" daugiau tiko ir buvo išnaudojama politiniams reikalams, bet ne asmeniniams patogumams, rodo ir tas faktas, jog **visi 437 sovietiniai „turistai" buvo įpareigoti vesti dienraščius.** Todėl visur, tiek užkandinėse, tiek gatvėse ir aikštėse, stropiausiai viską žymėjosi į savo užrašų knygeles. Paskiau šios rūšies pastabas Maskvos „Krokodilo" redaktorius išleis atskiru leidiniu, tuo būdu „praturtindamas pasaulinę literatūrą dar vienu sovietiniu indėliu"... Pvz. sovietiniai „turistai" yra atžymėję, kad „didžioji italų gyventojų dalis yra pažangi, tik **Italijoje esą per daug policininkų.** Kiti kritikavo Italijos „skurdą ir atsilikimą", nors jo toli gražu negalima lyginti su sovietiškuoju. Tačiau tas kritikas išlygino pagirdami Italijos žemėvaizdį ar architektūrinį grožį. Pasitaikė, kad tuo metu, kai Capri saloje tapė paveikslą sovietinis tapytojas T. Bogorodski, o turistai „Metropole" viešbutyje užkandžiavo, gretimai jauna pora šventė vestuves. Tad Bogorodskis, susirūpinęs, kaip pagyvinti italų - rusų tautų bičiulystę žmogiškoj plotmėj, jaunavedžiams Sovietų Sąjungos vardu įteikė didžiulę rožių puokštę.. Panašiu būdu sovietai stengiasi panašiais mostais išlyginti Vakaruose dar išlikusius gyvą raudonarmiečių "atsiminimą". Bet Berlyne vienas iš vokiečių taip "garsiai pagalvojo", jog galėtų išgirsti ir rusai: "Atsargiai, slėpkite laikrodžius — ateina rusai"...

„Turistinė kelionė" Berlyne buvo baigta pasišokimu viename restorane, kur jiems buvo pademonstruoti vakarietiniai papročiai. Vak. Berlyno vienos miesto dalies burmistras Willy Kressmann, šokdamas su bolševikine redaktore Zina Pawlowa, mėgina pademonsruoti tango, bet rusai, pasirodė, mėgstamiausiu šokiu laiko polką, o prie naujausių modernišk̦ųjų Vakarų šokių sakėsi negalį niekaip priprasti. Jiems vaizdžiai buvo parodyta, ką reiškia Berlyno ir vokiečių tautos suskaldymas.

Raud. Kinijos futbolininkai 1956. VII. 21 atvyko į Vilinų ir rungtynes su Lietuvos futbolo rinktine „Spartako" stadijone laimėjo 1:0 pasekme. Tribūna buvo papuošta Sov. Sąjungos, bolševik. Kinijos ir Sov. Lietuvos vėliavomis. Taut. drabužiais papuoštos merginos pagal bolševik. režisūrą įteikė kinams „didelės puokštes gėlių"...

ATSISVEIKINIMO VAKARIENĖ,

rengiama buv. S.L.A. Pirm. V. ŠIMOLIŪNUI pagerbti Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Dr. V. Kudirkos salėje, nukeliama iš rugpiūčio 25 d. į RUGSĖJO (SEPTIEMBRE) 1 D.

Bilietai: Vyrams $ 50,— Moterims $ 40,—.

Bilietus reikia užsisakyti iš anksto.

PRANEŠIMAS

Liet. Organizacijų, Sambūrių ir Spaudos atstovų žiniai.

Laikome pareiga pranešti Tamstų žiniai, kad sekantis-steigiamasis A.L.O.S.T (Argentinos Liet. Organizacijų ir Spaudos Tarybos) susirinkimas pagal bendrą nutarimą įvyks

ŠIŲ METŲ RUGPIŪČIO 16 D., 20 VAL.,

Susivienijimo Liet. Argentinoje draugijos patalpose (Dr. Vinco Kudirkos vardo salėje) Av. San Martin 3175, Lanus O.

Dienotvarkėje bus spec. komisijos patiekto vidaus statuto projekto svarstymas ir pirmosios valdybos sudarymas.

A. Mičiūdas, Z. Juknevičius, J. Čikštas, V. Diminskis ir Vl. Šimoliūnas

Pirmojo susirinkimo įgalioti liet. draugijų atstovai.

A. ✝ A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ JUOZAS JANKAUSKAS

Po operacijos liepos 29 d. mirė pramonininkas Juozas Jankauskas. Velionis buvo gimęs 1899 m. Būdnalaukvje, Rozalimo valsč., Panevėžio apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Būdamas darbštus, įsisteigė nuo-

A. a. Juozas Jankauskas

savą dirbtuvę ir gamino parketo grindims drožti mašinas. Turėjo nuosavus namus Tinogasta 5076, Buenos Aires. Buvo palaidotas su religinėmis apeigomis Chacarita kapinėse liepos 30 d., dalyvaujant dideliam būriui giminių, artimųjų ir draugų. Nuliūdime paliko brolį Joną su šeima ir žmoną Moniką Argentinoje, vieną seserį Š. Amerikoje ir du brolius bei penkias seseris Lietuvoje.

PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką p. J. Kanapinskui už pranešimą apie mano vyro Juozo Jankausko mirtį ir visiems, kurie prisidėjo prie laidotuvių ar pareiškė užuojautą.

M. Jankauskienė

JAU KURIS LAIKAS PALAIDOTAS E. VAITKEVIČIUS

Liepos 20 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Eduardas Vaitkevičius, gyvenęs Lanus. Velionis buvo gimęs 1901 m. sausio 8 d. Panoteriuose, Ukmergės apskr. Nuo mažens iki savo amžiaus 17 metų gyveno Rusijoje. Grįžęs Lietuvon savanoriu stojo Lietuvos kariuomenėn ir kovojo už savo tautos Nepriklausomybę. Vėliau ilgesnį laiką tarnavo policijoj, kol 1927 m. atvyko Argentinon. čia ilgiausiai dirbo transporto kompanijoje šoferiu, paskiau inspektorium. Dėl sužeidimo jau kuris laikas buvo išejęs iš darbo ir jau du metai gavo pensiją. Apie penkis metus sirgo. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Oną Gražytę Vaitkevičienę, su kuria buvo vedęs 1939 m., ir sūnų Robertą, 12 metų, besimokantį vidurinėj mokykloj. Liepos 21 d. su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. K. Černiauskas, buvo palaidotas Sarandi kapinėse.

PALAIDOTAS STASYS KRIAUČIŪNAS

Haedo institute liepos 25 d. mirė Stasys Kriaučiūnas, 52 m. amžiaus, kilęs iš Naujosios Žagarės, Šiaulių apskr. 1930 m. atvyko į Argentiną ir ilgai gyveno Rosario, Sarmiento 4519. Dirbo ligoninėje "De la Caridad". Palaidotas Sarandi kapinėse. Liko žmona Konstanciją ir du vaikai Rikardas ir Silvija.

A. a. Stasys Kriaučiūnas

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju p. p. St. Kalpeskiams, Kamarauskams ir Albinai Rakutytei, visokeriopai prisidėjusiems prie laidotuvių ir pagelbėjusiems mano liūdesio valandoje mirus vyrui.

Konstancija Kriaučiūnienė
ir vaikai.

* Šv. Mišios už a. a. **Oną Cinskaitę Dailydienę**, Izidoriaus Dailydės Lietuvoje mirusią motiną, bus rugpiūčio 22 d. 9 val. Aušros Vartų bažnyčioje. Giminės ir pažįstami kviečiami pamaldose dalyvauti.

ROSARIO

* **Kun. Jonas Duoba MIC** šiomis dienomis gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad vežamas Sibiro tremtin 1947 m. kelionėje mirė jo tėvelis, o vėliau ir mamytė.

— Mūsų tautietis **Jurgis Vajega** baigė darbą vietos frigorifike ir išėjo į pensiją. Tam tikslui jau užvedė reikiamą bylą.

— Rugpiūčio 11 d. susižiedavo žinomo Rosario Lietuvių Bendruomenės veikėjo Jurgio Vajegos sūnus jūrų leit. A. Vajega su p-le Žukaite iš Villa Diego. Ta proga sužiedotinės namuose įvyko jaukios vaišės, kuriose dalyvavo sužiedotinių artimieji ir giminės.

— Rugpiūčio 5 d., po Sumos, parapijos salėje įvyko mėnesinis Rosario Lietuvių Bendruomenės susirinkimas, kurio metu buvo aptarti Bendruomenės patalpų gerinimo reikalai ir nutarta iškilmingai atšvęsti tradicinę Tautos Šventę, kuri kasmet Lietuvoje būdavo švenčiama rugsėjo 8 d.

A. a. Pranas Žiemelis

MIRĖ PRANAS ŽIEMELIS

Rosario lietuvių kolonija š. m. liepos 21 d. neteko vieno savo nario, a. a. Prano Žiemelio. Velionis buvo 56 m. amžiaus, gimęs Gavėniškio km., Biržų valsč. ir apskr. Argentinon atvyko 1929 m. ir visą laiką dirbo medžio apdirbimo srityje. Palaidotas liepos 22 d. Piedad kapinėse su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. J. Duoba MIC.

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
1956 m. rugsėjo 9 d. ruošia tradicinę

TAUTOS ŠVENTĘ.

Programoje:

10 val. Iškilminga Suma.
11 val. Aktas parapijos salėje su įvairia programa.
12 val. Šeimyniškas Asado parapijos sode
Po Asado — pasilinksminimas naujai išgrįstose Bendruomenės patalpose.

PRANUI ŽIEMELIUI mirus,

velionies žmonai *Salomėjai Rudytei Žiemelienei, Marijai Žiemelytei* ir kitiems artimiesiems liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą

Stepas ir Julė Saražinskai

PADĖKA

Visiems geraširdžiams lietuviams, lankiusiems mūsų vyrą ir tėvelį sunkios ligos metu, vienu ar kitu būdu pagelbėjusiems ir prisidėjusiems prie laidotuvių, nuoširdžiausią padėką reiškia

Salomėja Rudytė Žiemelienė ir Marią L. Žiemelytė.

PAJIEŠKOJIMAS

Anastazija Pamputytė pajieško savo brolio **Antano Pampučio**, kilusio nuo Švenčionių, Vilniaus krašte ir iš Lietuvos atvykusio į Argentiną. Pats pajieškomasis arba apie jį žinantieji prašomi kreiptis šiuo adresu: 4435 So. Campbeli Ave. Chicago, Ill., USA.

* **Paskiausiomis žiniomis**, Karagandoje vienoje „sustiprinto režimo" stovykloje laikomas jėzuitas tėvas J. Danyla, buv. jėzuitų gimnazijos Kaune direktorius. Tarp grįžusiųjų iš S. Sąjungos į Vakarus minimi L. Lavickis, kurio tėvai yra JAV-se, Eduardas Jurkšaitis ir anksčiau Kaune gyvenęs Lietuvos vokietis Arnold Doering. Sibire mirė pulk. Skorubskis ir pulk. Plentas su sūnumi.

SUSIVIENIJIMO LIET. ARGENTINOJE

ARTIMIAUSI PARENGIMAI

18 rugpjūčio — Draug. Moterų MENO VAKARAS SU VAIDINIMU IR ŠOKIAIS.

25 rugpjūčio — REPREZENTACINĖ 2 Sk. VAKARIENĖ.

15 rugsėjo — JAUNYSTĖS PRISIMINIMŲ VAKARAS SU SPEC. PROGRAMA IR ŠOKIAIS (5 Sk.).

22 rugsėjo — DIDELIS MENO VAKARAS SU VAIDINIMU IR ŠOKIAIS (Orkestras "GABRIEL"), 2 Sk.

S.L.A. CENTRO VALDYBA.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas:
Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

ČIUŽINIŲ IR UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos
Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

* **Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS** yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

ELEKTRICISTAS

* PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA

REMONTUOJAMA:

- ŠALDYTUVAI - HELADEROS,
- RAŠOMOSIOS,
- SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: MEXICO 766 — Butas: MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)

Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.

ESCALADA 2025 — CAPITAL FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.

Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 5950

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA

su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.

L. Kančausko FOTO „REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)
T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS
COCHERIA „MITRE"

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718 — T. E. 22 - 2045 — Piñeyro

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

Casa MUSKETAS

Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 — Sanabria 2790-92

* **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ** Sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

IŠNUOMUOJAMAS GALPONAS
— SANDĖLIS 6,50x5 m. su FUERZA MOTRIZ.
Kreiptis: A. Aleksa,
Ascasubi 365, Wilde.

TEXTIL BRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo — 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA
Profesora ONA BALNAITYTĖ
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA
Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

V. RAMANAUSKAS
RADIO TECHNIKAS
mokslus baigęs JAV-bėse.
Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

* **KIRPYKLA "OLGA"** — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas), atliekamas moderniomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

* **MOTERŲ GROŽIO SALIONAS IR KIRPYKLA „HENRY".** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: **Leandro N. Alem, 818, Banfield.**

* **„PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis:** Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* **CONDOR HOTEL, Villa Rumipal,** frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Cordoba) Sav. Paulauskas ir Degulis. Lietuviški valgiai.

* **„LIETUVA" Sav. V. Nalivaika.** Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

LIETUVIŠKAS PENSIJONAS
c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. sumažinta kaina.
Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

* **„ŽEMAITIJA", Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.**

Buenos Aires — Avellaneda

SUGRĮŽO SESELĖS KAZIMIERIETĖS

Pereitais metais Š. Amerikon išvykusios Aušros Vartų mokytojos Ses. Angelika ir Ses. Elenisa rugpiūčio 8 d. laivu "Brasil" grįžo atgal į Argentiną. Buenos Aires uoste jas pasitiko Argentinos Seseru Kazimieriečių viršininkė Ses. M. Dileta ir Ses. M. Kamilė, Aušros Vartų par. klebonas kun. P. Garšva MIC, p. K. Čekanauskienė, savo automobiliu parvežusi grįžusiąsias, ir p. E. Buzienė, Ses. Elenisos mamytė. Seselės po metų studijų ir poilsio žada vėl visa energija įsijungti į darbus mokykloje ir su lietuvių vaikais šeštadieninėj mokyklėlėj.

GRĮŽUSIŲ SESELIŲ PRIĖMIMAS

Seselės M. Elenisos tėveliai p. p. Elena ir Pranas Buzai rugpiūčio 11 d. savo namuose, Avellanedoje, surengė dukters, grįžusios iš Š. Amerikos, ir kitų Seselių Kazimieriečių priėmimą. Jaukiose vaišėse dalyvavo, be Seselių, svečias iš Rosario kun. J. J. Jakaitis MIC., parapijos kleb. kun. P. Garšva MIC, kun. Palubinskas MIC, p. O. Pažėrienė, p. Buzas su žmona, p. G. Macaitienė su dukra, p. J. Skurauskaitė ir kt. Prie vaišių stalo kun. Garšva trumpa kalba pasveikino grįžusias Seseles ir vaišių šeimininkus, linkėdamas visiems bendromis jėgomis darbuotis savo tautiečių labui.

NAMIKŲ IŠLEISTUVĖS

Mūsų kolonijos pramonininkai p. p. Katalina ir Jonas Čekanauskai savo namuose rugpiūčio 12 d. surengė gražias vaišes — atsisveikinimo vakarienę p. p. Irenai Gasevičiutei ir Daumantui Namikams, išvykstantiems šio mėn. 28 d. Š. Amerikon. Jaukiose vaišėse dalyvavo kun. J. Jakaitis, kun. P. Garšva, p. Krapovickai, p. Gasevičiai, p. Emilija Čekanauskienė su dukra, p. Povilauskai, p. Deveikiai-Pipirai. Išvykstantiems p. p. Namikams buvo palinkėta laimingos kelionės ir gero įsikūrimo kitame kontinento gale. Jie žada apsistoti Los Angeles mieste, Kalifornijoje.

NAUJA ŠEIMA

Aušros Vartų bažnyčioje rugpiūčio 9 d. per šv. Mišias buvo palaiminta **Prano Jono Garbuzo** moterystė su **Carmen Rubelinda Sosa.** Svotais buvo jaunojo tėvelis Petras Garbuzas ir Haydee Crissaffi de Sosa.

* **Natalija ir Antanas Paršeliai** rugpiūčio 1 d. tyliai atšventė savo moterystės 25 metų sukaktį. Jie augina du sūnus, kurių vienas, Ernestas, mokosi kun. seminarijoje Villa Devoto, o antrasis — Aušros Vartų mokykloje. Jie abu yra ilgamečiai Šv. Cecilijos choro nariai ir uolūs lietuviškosios parapijos rėmėjai. Linkėtina dar daug metų gyvuoti ir darbuotis lietuviškoje kolonijoje.

* **C. R. Kliaugienė,** Kazimiero Kliaugos žmona, paskirta nuo rugpiūčio 9 d. didelės mokyklos No. 5 Lomas de Zamora mieste direktore. Mokykla turi virš tūkstančio mokinių. P. Kliaugienė direktorės pareigas jau perėmė.

* **Monika Jankauskienė,** jos sesutės Uršulė Kaušakienė ir Ona Kazlauskienė šiomis dienomis gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad ten yra mirusi jų motina Pranciška Rumšytė Sabaliauskienė. Už jos sielę Aušros Vartų parapijoje rugpiūčio 15 d. buvo atlaikytos šv. Mišios.

* **Julija Ripskytė ir Domininkas Žlabiai** liepos 18 d. atšventė savo moterystės sidabrinę sukaktį. Juos pasveikino jų artimieji ir draugai. P. p. Žlabiai yra žymaus lietuvių rašytojo Ant. Merkelio artimi giminės. Jie yra išauginę dukterį Izabelę Ž. de Colli, kuri augina senelių džiaugsmui gražų anūką, ir sūnų Aleksandrą, kuris dar mokosi.

* **Antanas Martinonis** yra paguldytas Pirovano ligoninėje, 23 salėje, 4 lovoje ir ruošiamas operacijai.

* **Albertas Iršius,** turįs geležies apdirbimo įmonę Floridoje, sugrįžęs iš kariuomenės pradėjo gyvinti savo verslą.

* **Uršulė Kaušakienė** savo namuose gavo telefoną, kurio numeris yra toks: 740-8429.

* **Karolis Talutis** po ilgų metų darbo išėjo į pensiją.

* **Kun. Pr. Garšva,** Aušros Vartų klebonas, gavo iš Lietuvos liūdną žinią, kad ten prieš tris metus yra miręs jo tėvelis Antanas Garšva.

* **Atėjo žinia iš Lietuvos,** kad ten mirė Antaninos Ališauskienės brolis Motiejus Krančiauskas.

* **ARLB Avelanedos Apylinkė rugpiūčio 19 d. 12 val. rengia Lietuvių Salės svetainėje susirinkima ir paskaitą, kurią skaitys Gen. T. Daukantas. Visi kviečiami šiame susirinkime dalyvauti ir pakviesti į jį savo pažįstamus.**

* **Kun. J. Margis,** kun. V. Šimanskis ir kun. A. Kleiva sveikina visus iš Rosario. Jie ten baigė savo aštuonių dienu rekolekcijas ir dabar studijuoja pastoracinius ir dvasinius naujuosius metodus, kad galėtų labiau savo tautiečiams patarnauti dvasiniuose reikaluose.

* **Vyčių Draugija rugpiūčio** 11 d. turėjo Lietuvių Salėje pasilinksminimą, kuris, kaip visuomet, praėjo su dideliu pasisekimu. Vyčiai šiais metais minės savo gyvavimo dešimtmetį. Jau dabar tai šventei labai intensyviai rengiasi.

BUV. KARIŲ, ŠAULIŲ IR KOVOTOJŲ DĖMESIUI!

Š. m. rugpiūčio 26 d., tuojau po pamaldų, kviečiami visi vyrai

KARIŠKŲ DAINŲ PRATIMAMS.

Repeticija įvyks Lietuvių Salės svetainėje. Visus kviečiame kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

B. K. ir K. Valdyba

Aš dalgelę papustysiu,
Pradalgėlę išvarysiu,
Valio, valio pjovėjėliai valio!...

Ar meni, kai saulei tekant ir žemčiūgams žėrint žydinčioj lankoj, valiavimu pradėdavai pirmąją pradalgę... Tau pritardavo talkon suėjęs jaunimas, o to valiavimo garsai atsimušdavo toli toli paupių skardžiuose bei šiluose...

Štai jau ir artėja lietuvių skautų ruošiama G. VELIČKOS 2-jų veiksmų muzikalinė pjesė

ŠIENAPIŪTĖ

įvyksianti rugsėjo mėn. 15 d. 21 (9) val. Lietuvių Salėje, dalyvaujant sekantiems veikėjams:

AGNĖ — jauna kaimietė	L. Paliulionytė
RIMKUS — jos dėdė	K. Velička
ALĖ — vasarotoja	D. Valentinaitė
PETRAS — studentas	A. Rastauskas
KAZYS	Z. Jaunius
JULIUS	A. Lesniauskas
JURGIS	R. Mackevičius
MIKAS	Pr. Tamoševičius
MUZIKANTAS	Ed. Radionovas
KAZĖ	I. Veličkaitė

TAUTINIUS ŠOKIUS ŠOKA:

D. Šantaraitė, O. Masiulytė, L. Paliulionytė, J. Navikaitė, O. Čekanauskaitė, I. Veličkaitė, N. Jablonskytė, F. Masiulytė-Jaunienė, V. Rastauskas, A. Rastauskas, R. Mackevičius, A. Lesniauskas, T. Jackevičius, R. Vedegys, Z. Jaunius.

REŽISŪRA — A. PETRAVIČIUS.
ŠOKIAI — Z. JAUNIUS.
GRIMAS IR DEKORACIJOS — ALDONA JABLONSKYTĖ.

„LAIKO" Spaustuvės Statybos Fondui aukojo:

Jul. Koveraitė Bubliauskienė	$ 1000
Mykolas Galeckas	„ 100
Ona Černeckienė	„ 100

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja LAIKO Administracija

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

(neskaitant prenumeratų)

$ 50. — B. Ašaka.
„ 50. — Tatulis.
„ 50. — M. Matukonienė.
„ 40. — V. Sokaitė
„ 10. — J. Skapavičius.
„ 10. — D. Žlabys.

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja "LAIKO" Administracija.

AUKOS L. K. T. MUZĖJUI

Seselės Kazimieriečės paaukojo visą eilę gražių ir vertingų eksponatų:

1. Švenč. P. Marijos Aušros Vartų koplytėlė.
2. Rašalinė su Gedimino pilimi.
3. Keturi mediniai meniški margučiai.
4. Medinė, ornamentuota lėkštė.
5. Šiaudinis krepšelis.
6. Lietuviškų linų.
7. Lelė tautiniais rūbais.
8. Albumas — Lietuvos vaizdai iš šiaudų.
9. Juosta.
10. Kaklaraištis.
11. Pagalvėlė su tulpėmis.
12. Tinklinė pagalvėlė.
13. Kaišytinis kilimėlis.
14. Lininė pagalvėlė.
15. Siuvinėta pagalvėlė.
16. Takelis, siuvinėtas tinkle.
17. Krepšelis nosinėms sudėti.
18. Staltiesė.
19. Rankšluostis.
20. Siuvinėtas takelis.
21. Staltiesės arbatai.

Kitos aukos —

A. Grišonas — meniškas kryžius.

Vytautas Doleris (iš Montevideo), dvi naujas staltieses, du rankšluosčius.

Monika Baltienė — nyčių pavyzdžius, siuvinėtą kilimėlį.

Boleslovas Šimkus — knygą iš 1861 m. „Šv. Izidoriaus gyvenimas", žurnalai: „Jaunoji Karta", 3 nr. „Trimitas", „Karys", „Viltis".

Antanas Povilaitis $ 100.

Už aukas maloniai dėkoja

Muzėjaus Vadovybė

PADĖKA

Už nuoširdų patarnavimą p. Kvirinui Runinui, surenkant ir parvežant muzėjaus eksponatus iš Montevideo į Avellanedą maloniai dėkoja

L. K. T. Muzėjaus Vadovybė.

* **Emilija Rickevičienė** yra gavusi žinią, kad Lietuvoje mirė jos tėvelis Motiejus Kirmilas.

* **Dr. Antanas Masiulis,** stiklo apdirbimo fabrikantas, rugpiūčio 13 d. buvo paguldytas Britų ligoninėn, kur turės gana sunkią operaciją.

* **Bronė Šinkūnaitė Baranauskienė** staigiai susirgo ir buvo nugabenta ligoninėn. Ja rūpinasi jos brolis Henrikas Šinkūnas ir kiti giminės.

* **T. Kybickienė** po nelaimingo sužeidimo eismo nelaimėje, išgulėjusi virš keturių mėnesių Rawson ligoninėje, rugpiūčio 14 d. grįžo į savo namus, kur baigia sveikti.

* **Dr. Justas Kuncaitis** šiomis dienomis iš Kordobos yra atvykęs į Buenos Aires studijuoti Pasteur ir Malbran institute kai kuriuos moderniškus skiepus, reikalingus pritaikyti ir Kordobos provincijoje. Jis yra atsiųstas įstaigos, kurioje dirba Kordoboje.

* **Aušros Vartų** parapijos sodelis **Uršulės Gorodeckienės** ir **Kazimieros Zalepūgaitės** darbu bei aukomis yra praturtintas rožėmis, jurginais ir lietuvišku beržu. Už tas gražias pastangas parapijos klebonas abiems parapijonėms reiškia nuoširdžią padėką.

* **Už "Žvaigždę"** ir **"Laiškai Lietuviams"** galima užsimokėti „Laiko" administracijoje arba pas Pijų Gudelevičių „Laiko" skaitytojų lankymo metu.

* **Ignas Valantinavičius** liepos 31 d. šventė savo vardines. Ta proga jo namuose aplankė giminės ir draugai, pasveikindami ir įteikdami vertingų dovanų. P. p. Valantinavičiai svečius skaniai pavaišino.

* **Pilypas Vaitkevičius,** ARLB Tarybos vicepirmininkas, jau kuris laikas guli Peña ligoninėje, kur šiomis dienomis jam buvo padarytavenų operacija.

LAIKAS

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Concesión Nº. 4289
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

„EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 524295

Redaguoja **Red. Kolegija.** Red. **Antanas Kleiva.** Rankraščiai **taisomi**
Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant.
KAINA: Argentinoje metams $ 50.—, pusm. $ 27.—, vienas nr. $ 2.—
Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 172 — 16 DE AGOSTO

Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje

rengia rugsėjo 9 d. sekmadienį, Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellanedoje,

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMA

8,15 per radio Mitre speciali LIETUVOS AIDŲ programa.

10.30 val. sudėtinės šv. Mišios už Lietuvą ir žuvusius lietuvius

17,30 val. Lietuvių Salėje įvairi programa, kurioje dalyvaus Šv. Cecilijos choras, skautai ir kitos dr-jos.

Kiekvieno tautiečio šventa pareiga šventėje dalyvauti.

AUKOS RADIO VALANDĖLEI:

Zenonas Juška (iš Berisso) $ 50,—
Petras Mekšrūnas (iš Berisso) $ 30,-
Jonas ir Alicia Bakaičiai $ 50,—
Napoleonas Katinas $ 30,—
Konstancija Povilontytė $ 10,—
Steponas Saračinskas (iš Rosario) $ 15,—.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja

Liet. Radio Val. Vadovybė

VILLA LUGANO

KVIEČIAME

Lietuvių Centro Jaunimas maloniai kviečia visą lietuvišką koloniją į

NEPAPRASTĄ ŠOKIŲ VAKARĄ — VERMUTĄ,

kuris įvyks nuosavoje būstinėje, Tabare 6950, rugsėjo (septiembre) 22 d., šeštadienį, pavasario sutikimui. Visų pareiga prilmti šį jaunimo garbės pakvietimą.

Jaunimo Komisija

AUKOS STATYBAI

Martinėnas Luis	100,—
Miškinis Kazimieras	500,—
Korsakas Antanas	1.000,—
Vaštakas Kazimieras	300,—
Markušis Stasys	100,—
Brazinskas Julius	50,—
Iršas Albertas	100,—
Pauža Matas	100,—
Rudzikienė Antonia	500,—
Gaidimauskas Justas	500,—
Grigutis Joras	100,—
Jankauskas Paulius	500,—
Limba Jonas	100,—
Karpavičius Vladas	100,—
Kaminskas Antanas	500,—
Sartanavičius Vitas	100,—
Zavickas Juozas	2000,—
Masalaitis Antanas	500,—
Mačiulis Petras	100,—

Visiems aukotojams taria nuoširdų ačiū

Lietuvių Centro Valdyba

PADĖKA

Nuoširdžiausią padėką reiškia veteranams vaidintojams S. Džiugui, A. Karosui, E. Ryselienei, sufleriui A. Antanaičiui, L. Lemberiui, Jaunimo Tautinių Šokių Grupei ir jos vadovei A. Mikelionienei, akordeonistui A. Cibavičiui, A. Slančiauskui ir A. Rastauskui už duetą, pianu palydėjusiai L. Švenčionytei, programos vedėjui A. Ruplėnui ir visiems, kurie bet kokiu būdu prisidėjo prie puikaus meno ir šokių vakaro, įvykusio š. m. liepos 28 d. Lietuvių Salėje, Barsil 835, Avellaneda, pasisekimo.

Lietuvių Centro Valdyba

———oOo———

LAISVĖS GINKLAS — GERA LIETUVIŠKA SPAUDA

Jos apsčiai galima gauti LAIKO Administracijoj: Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.

El Imperio del Genocidio — C. Verax, tai vienas iš paskutinių, dokumentalinių, iliusruotų leidinių apie mūsų tautos žudymą. Kaina 15 pesų.

Lituania lo que fue, lo que es — Lietuvos Pasiuntinybės gausiai iliustruotas leidinys. Kaina 5 p.

Lituania entre fuego cruzado — C. Verax, nepamainomas, didelis leidinys, su puikiomis iliustracijomis, plačiam susipažinimui su Lietuvos istorija ir kultūra. Kaina 20 pesų.

Lituania a traves de los siglos — mažas, bet gausiai iliustruotas propagandinis leidinys. Kaina 3 pesai.

Lituania y la URSS — C. Verax, naujausias leidinys apie pavergtą Tėvynę. Kaina 5 pesai.

Komunizmo pagrindai, J. Venckus populiarus, gilus ir platus komunizmo nušvietimas. Kaina 10 pesų.

LIETUVIŲ CENTRAS

rengia didelį meno ir šokių vakarą, 1956 m. rugpiūčio (agosto) 25 d. 9 val. vak. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

JAUNIMO TEATRAS

suvaidins labai įdomią *P. Vaičiūno* keturių veiksmų dramą

"SUDRUMSTOJI RAMYBĖ".

Dalyvauja:

Liudas Saulėkas, architektas	J. Gaidimauskas
Danutė, jo žmona	L. Švenčionytė
Klebonas, Saulėko dėdė	A. Ruplėnas
Jaunas Tvirbutas, muzikas	L. Aglinskas
Zigmas Karutis, polic. vadas	J. Lukšas
Paulina, jo žmona	E. Deveikytė
Marytė, klebono giminaitė	Sofija Kisieliutė
Antanas Banaitis, statybos tech.	D. Brazdžionis
Senasis Tvirbutas, muz. tėvas	L. Lemberis
Jaunasis ūkininkas	V. Deveikis
Senasis ūkininkas	R. Narkevičius
Jaunuolis	A. Gronskis,

Režisuoja — E. RYSELIENĖ. Sufleris A. ANTANAITIS.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI IKI 3 VAL. RYTO.

Pastaba: Jaunimo Teatras prašo svečius nesivėluoti, nes veikalas prasidės punktualiai.